

SAVONIA

Savonia-ammattikorkeakoulu
www.savonia.fi

Teksti kuviksi

Kuvitustyylin kehittäminen
systemaattisen analyysin avulla

29.4.2012

Joni Nyman

KVB8SG

Graafinen viestintä, medianomi, Savonia-AMK, Kuopion Muotoiluakatemia

SAVONIA

Teksti Kuviksi

Kuvitustyylin kehittäminen
systemaattisen analyysin avulla

Joni Nyman

Opinnäytetyö

Ammattikorkeakoulututkinto

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma Viestinnän koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Joni Nyman	
Työn nimi Teksti kuviksi. Kuvitustyylin kehittäminen systemaattisen analyysin avulla	
Päiväys	29.4.2012
Sivumäärä/Liitteet	63/1
Ohjaaja(t) Heli Reinikainen, Marja-Sisko Kataikko, Jouko Kivimäki	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Juuso Korhonen	
Tiivistelmä <p>Tämän opinnäytetyön aiheena on tarinan kuvittaminen. Painopiste on kuvittamisen prosessissa, joka tähtää eheään kuvituskokonaisuuteen. Tarinan käsikirjoittaja on Juuso Korhonen.</p> <p>Menetelminä työssä on käytetty systemaattista analyysia, blogia, kuva-analyysia, kuvakäsikirjoitusta, semioottista analyysia, käsin piirtämistä sekä digitaalista maalausta. Työ noudattaa tyypillistä graafisen viestinnän suunnitteluprosessia.</p> <p>Kuvitusprosessi aloitettiin helmikuun alussa 2011, jolloin pidettiin käsikirjoittajan kanssa ensimmäinen palaveri. Pääinspiraation lähteenä tarinan aiheelle ja kuvamaailmalle toimi lopulta Japanin luonnonkatastrofi maaliskuussa 2011.</p> <p>Kuvituksen kohderyhmä ovat alakoulu-ikäiset lapset. Tästä syystä kuvitus päädyttiin tekemään niin, että kuvissa on riittävä määrä realismia ymmärrettävyyden edistämiseksi. Kuvat liukuvat tarkasta realismista piirrosmaiseen kuvaustapaan. Miljöokuvaus perustuu tekijän ottamiin valokuviin.</p> <p>Työn tuloksina syntyi omanlaisensa kuvitustyyli, kuvakäsikirjoitus sovellettuna kirjan kuvittamisen suunnitteluun sekä osittain valmis kuvitus ja taiton luonnos.</p> <p>Kuvitustyyliä onnistuttiin kehittämään systemaattisesti kuva-analyysin avulla.</p>	
Avainsanat Kuvittaminen, kuva-analyysi, kuvakerronta	

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Communication Design			
Author(s) Joni Nyman			
Title of Thesis Text Translated to Pictures. Development of the Illustration Style (by Using Systematic Analysis)			
Date	29.4.2012	Pages/Appendices	63/1
Supervisor(s) Heli Reinikainen, Marja-Sisko Kataikko, Jouko Kivimäki			
Client Organisation/Partners Juuso Korhonen			
<p>Abstract</p> <p>The subject of the thesis was illustration. The emphasis was on the illustrating process, aimed to be a continuous ensemble. The story was written by Juuso Korhonen.</p> <p>The research methods were systematic analysis, blog, image analysis, semiotic analysis, storyboard, hand-drawing, digital painting and graphic design.</p> <p>The process started in early February 2011, when we had the first meeting with the scriptwriter. The main inspiration source of the story topic and pictures was ultimately the natural disaster in Japan in March 2011.</p> <p>The target group of the illustration was children of primary school age. Therefore it was important that the illustration has sufficient amount of realism. The milieu was based on the photos taken by the author.</p> <p>The study resulted in a unique style of illustration, a storyboard design adapted to book illustration, a partly finished illustration and a layout sketch.</p> <p>The illustration style was systematically developed via image analysis.</p>			
Keywords Illustration, image analysis, storytelling			

Sisällys

1 JOHDANTO	8
1.1 Taustaa.....	8
1.2 Työn tavoite ja tarkoitus	9
1.3 Tutkimisesta ja menetelmistä	10
2 TARINAN KUVITTAMINEN	14
2.1 Kuvitustyön kulku	14
2.2 Realismin aste kuvituksessani	16
2.3 Kohderyhmä.....	17
2.4 Ideakartat ja kuvaluonnokset	17
2.5 Kuva-analyysia rakentamistani kuvista	29
3 KIRJAN RAKENTEEN KEHITTÄMINEN	38
3.1 Kuvakäsikirjoitus.....	38
3.2 Tekstin ja kuvan suhde taitossa	49
4 VALMIIT KUVITUKSET	53
5 TULOKSET JA ARVIOINTI	60
AINEISTOT	62
LÄHTEET	63
LIITTEET	64
KUVALUETTELO.....	89

1 JOHDANTO

1.1 Taustaa

Tämän opinnäytetyön aiheena on tarinan kuvittaminen. Tarina kertoo pojasta, joka luulee lähtevänsä luokkaretkelle, mutta jääkin vahingossa pois bussin kyydistä. Hän saa tärkeän tehtävän suoritettavakseen vanhemmalta oppilaalta ja lähtee bussin perään. Tarina etenee pitkälti päähenkilön edesottamuksia seuraten.

Kuvittaminen on mielestäni hyvin mielenkiintoinen, monimutkainen ja pitkäjänteistä työskentelyä vaativa prosessi. Tämä on se syy, miksi päädyin tekemään kuvittamisesta opinnäytetyöni. Voin sitä kautta osoittaa graafisen viestinnän osaamistani laaja-alaisesti ja kehittyä siinä samalla vielä paremmaksi. Minun on hallittava sekä kuvankäsittelyohjelmisto että taitto-ohjelmisto, jotta voin luoda ammattitasoisen valmiin tuotteen.

Olen harrastanut kuvataiteita koko ikäni. Kuvien tekeminen on aina ollut minulle tärkeää myös terapeuttisessa mielessä. Maalaamalla voin jäsentää ajatuk-
siani ja olemalla luova voin purkaa ahdistusta kuvien kautta.

Olen harrastanut kuvataidetta käytännössä siitä asti, kun kynä on pysynyt kädessäni. Aloitin piirtämällä mallista kaikenlaisia lastenkirjoissa näkemiäni hahmoja. Tämän takia minun oli vaikeaa päästä eroon mallista piirtämisestä ja lähteä luomaan omaa kuvallista materiaalia. Pikkuhiljaa iän ja harjoituksen myötä minulle on kehittynyt tunnistettava tyyli tehdä taidetta, tein sitä sitten lyijykynällä, vesiväreillä tai akryyliväreillä. Nykyään luon maalauksia suurimaksi osaksi tietokoneella käyttäen Photoshopia ja Wacom-piirtopöytää. Näillä välineillä ja tekniikan kehittyessä on entistä nopeampaa luoda kaikenlaisia näyttäviä efektejä perinteisiin maalaustekniikoihin nähden.

Graafisen viestinnän opiskelun myötä olen alkanut pohtia kuvittamiseen liittyvää uraa. Kuvittamiseen liittyvän opinnäytetyön tekeminen on hyvä tilaisuus kehittää ja harjoittaa omaa taiteellista ilmaisua.

Opinnäytetyönäni kuvitettavassa tarinassa on monta tasoa. Sellainen taso, jonka lapset ymmärtävät, mutta myös syvempi tekstin viitteiden ja kuvallisen ilmaisun mahdollistama taso, jonka vain vanhemmat lukijat ymmärtävät. Eli tarina on osittain vain näennäisesti lapsille suunnattu.

Tämän opinnäytetyön kuvitusprosessissa painotan henkilökohtaista kehitystä luonnostelun kautta. Usein oman taiteeni luominen perustuu enemmän mielikuvitukseeni ja mielenmaisemaani kuin tarkoituksellisesti tutkimaani aiheeseen tai tyyliin. Tässä kuvitusprojektissa tutkin myös lähdekirjallisuuden avulla kuvitusta ja tutustun paremmin kuvittamisen käytännön teoriaan. Näin toivon lopputuloksen olevan hallitumpi kokonaisuus. Päälähteenäni käytän Anja Hatvan kirjaa Kuvittaminen.

Raportissa kerron opinnäytetyönä tekemäni kuvitusprojektin etenemisestä. Kuvitukseni perustuu Juuso Korhosen kirjoittamaan tarinaan (ks. liite 1). Juuso opiskelee tällä hetkellä lääketiedettä Tampereella. Hän harrastaa kirjoittamista ja on kiinnostunut manga- ja animetaiteesta. Juuso kirjoitti äidinkielestä laudaturin täysillä pisteillä, eli hänellä on kielioppi hyvin muistissa. Meillä on ollut jo pitkään tarkoitus tehdä jotakin yhteistä kuvalliseen ilmaisuun ja tekstiin perustuvaa projektia. Tämä kuvitusprojekti on nyt hyvä tilaisuus toteuttaa tällainen yhteinen teos.

Graafisen viestinnän alalla voin valita mihin osa-alueeseen erikoistun. Opinnäytetyönä tehty kuvitus antaa minulle mahdollisuuden näyttää kuvataiteellista lahjakkuuttani.

Tehdessäni aineistoja tähän raporttiin julkaisin niitä blogissani osoitteessa [www. http://tekstikuviksi.blogspot.com](http://tekstikuviksi.blogspot.com).

1.2 Työn tavoite ja tarkoitus

Tavoitteenani tässä opinnäytetyössä on oppia hallitsemaan kuvittamisprosessia laaja-alaisesti. Haluan oppia tekemään kuvia ja kuvasarjoja, joissa kokonaisuus on hallinnassa. Minulle on tärkeää, että esitys on mieleenpainuva kokemus katsojalle. Tavoitteenani on myös oppia käyttämään paremmin Photoshoppia, Illustratoria ja InDesignia. Näitä ohjelmia tulen käyttämään työn toteuttamisessa.

Syvennän opinnäytetyössä graafisen suunnittelun koulutuksessa oppimiani taitoja kuvallisessa ilmaisussa, taitossa, valokuvauksessa ja konseptoinnissa. Pyrin löytämään omat vahvuuteni graafisessa suunnittelussa ja kehittämään niitä edelleen.

Tuotteen eli kuvituksen tavoitteena on niin sanotusti herättää teksti eloon. Tarina saa aivan uuden ulottuvuuden kuvallisen ilmaisun ansiosta. Kuvitet-

tu tarina on suunnattu sellaisille ihmisille, jotka eivät halua lukea pelkästään tekstiä, vaan haluavat ohessa nähdä kuvia tarinan etenemisestä. Olen itse aina ollut sellainen ihminen, jonka on hyvin vaikea tarttua kirjoihin, jotka eivät sisällä minkäänlaisia kuvia.

Kuvitusprojekti on mielestäni hyvä tapa oppia vuorovaikutustaitoja, joita tarvitsen tulevaisuudessa paljon. Aion lähettää valmiin kuvituksen kustantamoille ja tätä kautta pyrin saamaan työn julkaistuksi. Ihannetilanne olisi, että tämä johtaisi uusiin kuvitusprojekteihin valmistuttuani graafiseksi suunnittelijaksi viestinnän koulutusohjelmasta.

1.3 Tutkimisesta ja menetelmistä

Kuvituksessani käytän menetelminä systemaattista analyysiä sekä semioottista analyysiä. Käytän kuva-analyysiä apuna jäsentämään kuvitustani. Näin myös parannan kuvien ilmaisuvoimaa, pohtien jatkuvasti minulle sopivaa tapaa käyttää kuvaa hyödyksi tekstin ymmärtämisen prosessissa. Blogin ylläpitäminen on myös yksi menetelmäni.

Graafisen viestinnän opiskelujeni aikana olen oppinut suunnitteluprosessin, jota hyödynnän myös tehdessäni tätä opinnäytetyötä. Prosessiin kuuluu palaverit käsikirjoittajan kanssa, kuvituksen ideointi, luonnostelu ja kuvakäsikirjoituksen laatiminen. Ensimmäiset luonnokset on piirretty käsin tussilla ja lyijykynällä paperille, mutta pääosassa kuvituksen luomisessa ovat digitaalisen maalaamisen menetelmät.

Systemaattinen analyysi

Systemaattinen analyysi on eri tieteen­traditioiden parissa harjoitettava [yleensä] teoreettisen tutkimuksen suuntaus. Se on yhtä vanhaa kuin filosofinen tutkimus. Tutkimukseen kuuluu analyttisen ja synteettisen tehtävän vuorovaikutus. (Koskennurmi-Sivonen R. 2012)

Tekstin tai muun ilmaisukokonaisuuden analyysi on systemaattista, kun sen avulla selvitetään tutkittavan asian sisältö, merkitys ja asema kokonaisuuden, systeemisen rakenteen, osana. Se on enemmän kuin esim. jonkin käsitteen käyttötapojen ja merkitysten selvittely. Se on toisen asteen analyysiä, jota sovelletaan jonkin suuremman ajatuskokonaisuuden, esim. ryhmän, organisaation tai instituution tuottamien ajatusten analysointiin. (Koskennurmi-Sivonen R. 2012)

Systemaattinen analyysi on kirjallisen aineiston teoreettisesti suuntautunutta käsitteellistä erittelyä, tulkintaa ja arviointia. Olennaista on analysoitavan tekstin

erilaisten teemojen, vivahteiden ja ristiriitaisuuksien sekä ilmaisuun sisältyvän symboliikan ja piilomerkitysten järjestelmällinen selvittäminen. (Koskennurmi-Sivonen R. 2012)

Huomiota kiinnitetään siihen,

- mitä analysoitavissa teksteissä käsitellään,
- mitä niissä jätetään käsittelemättä,
- miten ajatuksia perustellaan.

(Koskennurmi-Sivonen R. 2012)

Mietin kuvittaessani jatkuvasti millaista kuvitusta haluan tehdä ja millaisen mielikuvan haluan katsojille luoda. Tarinan teksti on lähtökohta, mutta kuvat muotoutuvat paperille suodattuneena minun ajatusteni kautta. Kuvittaminen on jatkuvaa valintojen tekemistä. Minun on valittava mitä osia tekstistä kuvaan, mistä kuvakulmasta, millaisella valaistuksella, mikä on piirretty tarkasti ja mikä puolestaan jätetty vähemmälle huomiolle kuvassa. Tällaisten valintojen kautta päädyn lopputulokseen, joka sillä hetkellä miellyttää minua taiteellisesta näkökulmasta. Olen siis luonut teoksen, joka täyttää kuvittamisen kriteerit, mutta on mielestäni samaan aikaan myös itsenäinen teos. Näin saan tyydyttyä myös omia taiteellisia ambitioitani. Pysin luomaan käyttötäiteestä (joksi kuvituksia kutsutaan) samaan aikaan täysveristä taidetta. Tällä tavalla otan myös kantaa siihen, että käyttötäidetä ja ”oikeaa” taidetta ei pitäisi edes jaotella niin jyrkästi eri kategorioihin.

Semiotiikka

Tutkin Hatvan ja Fisksen kirjojen avulla semiotiikkaa. Semiotiikassa keskeisessä roolissa ovat merkit. Keskeisiä käsitteitä ovat ikoni, indeksi ja symboli. Semiotiikan tutkimusta hyödyntämällä olen kuvitusta rakentaessani pohtinut realistisuuden astetta rakentamassani kuvamaailmassa.

”Keskeisin termi on merkki. Merkkien ja niiden toiminnan tutkimusta kutsutaan semiotiikaksi.” (Fiske 1996, 61.)

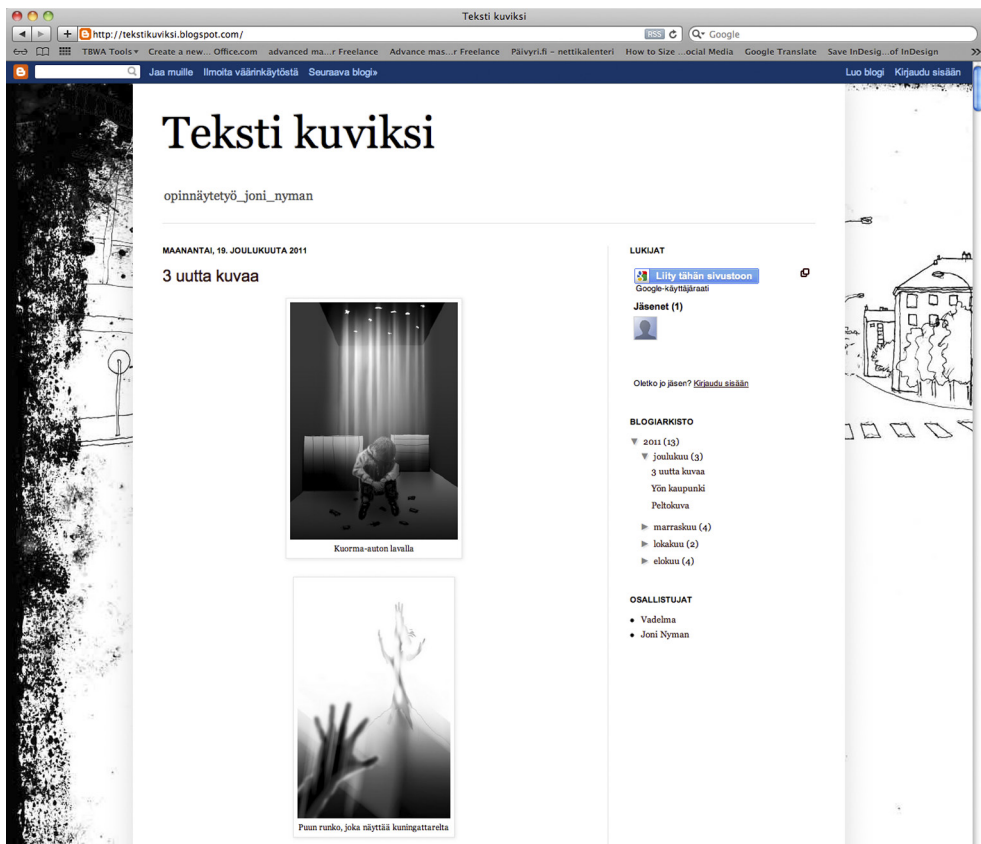
Keskeisiä käsitteitä; ikoni, indeksi, symboli:

”Ikoninen merkki muistuttaa kohdettaan jollain tavoin: se näyttää tai kuulostaa kohteeltaan. Indeksillä merkillä on suora yhteys kohteeseensa: merkki ja kohde ovat kytkeytyneet toisiinsa. Sitä vastoin symbolimerkki ei ole kytköksissä kohteeseensa eikä

muistuta sitä, ja se kelpaakin viestintään vain siksi, että ihmiset ovat sopineet, mitä se edustaa. Valokuva on ikoni, savu on tulen indeksi ja sana on symboli.” (Fiske 1996, 70.)

Blogi

Koko prosessin ajan olen ylläpitänyt blogia. Blogi auttaa minua hallitsemaan projektia paremmin. Sen avulla pystyn seuraamaan etenemistäni ja näen mitä olen saanut aikaan. Blogi on toimiva väline pitää myös yhteistyökumppani ajan tasalla, siitä missä mennään. Sekä minä, että käsikirjoittaja Juuso olemme blogin ylläpitäjiä. Tämä lisää vuorovaikutusta ja nopeuttaa palautteen antamista puolin ja toisin. Blogi on eräänlainen päiväkirja, jonka avulla jäsenän itselleni kuvittamiseen tarvittavia aineistoja.

Kuva 1. Blogin ylläpitäminen helpottaa tiedon jakamista.

2 TARINAN KUVITTAMINEN

2.1 Kuvitustyön kulku

Kuvitusprosessi alkoi jo helmikuun lopussa 2011, kun keskustelin ensimmäisen kerran tarinan käsikirjoittaja Juuso Korhosen kanssa. Silloin päätimme, että aloitamme yhteisen projektin, jossa minä olen kuvittajana ja Juuso käsikirjoittajana. Keskustelimme jo silloin, että voimme yhdessä luoda sisältöjä sekä kuvamaailmaan että tekstiin. Tällöin mahdollisuuksia oli monia ja pohdimme yhdessä, minkä tyylistä ja mistä aiheesta haluaisimme tuottaa materiaalia. Ideoimme erilaisista aiheista kuten sodasta ja fantasiasta eikä pornografista teostakaan suljettu pois.

Mielestäni sattuma johdatti meidät lopulta päätymään tarinaan, joka keskittyy nuoren pojan edesottamusten seurantaan. Ensinnäkin idea tästä tuli Juuson näkemästä unesta, jossa pieni poika jää jälkeen luokkaretkibussin kyydistä. Tämä uni jäi mieleeni ja se kuulosti mielenkiintoiselta ja kehityskelpoiselta aiheelta. Sitten maaliskuussa 2011 Japanissa tapahtui suuri luonnonkatastrofi, jota seurasin tarkasti ja se vaikutti minuun syvästi.

Katastrofista inspiroituneena maaliskuun ja toukokuun 2011 välisenä aikana luonnostelin tarinan alkua koulussa kuvittamisen kurssilla. Laitoin kuvamaailmaan viittauksia taustalla meneillään olevaan katastrofiin. Tällöin syntyi idea tarinasta tarinan sisällä, joka rakentuisi vain kuvamaailman varaan. Eli tekstissä ei sanottaisi missään vaiheessa suoraan, että jotakin kauheaa on tapahtunut. Luokkaretki olisikin siis oikeasti evakkoon lähtö, jonka tietävät kyllä ympärillä

hääräävät aikuiset, mutta he eivät halua aiheuttaa paniikkia lasten keskuudessa. Tämä idea sopi hyvin Juusolle ja hän alkoi hahmotella tarinaa kertomaani suuntaan.

Kesäkuun alussa 2011 pidimme Juuson kanssa palaverin, jossa keskustelimme projektin etenemisestä. Luonnostelimme yhdessä tarinan kulun pääpiirteet ja hahmot. Juuson tehtävä tästä eteenpäin oli syventää tarinan kerrontaa ja luoda hahmot ja miljööt eläviksi sanojen voimalla. Minä keskityin kesällä kuvamateriaalin kerryttämiseen. Tämä oli mahdollista, koska tarinan pääpiirteet ja miljööt olivat jo selvillä.

Kävin läpi tietokoneelleni kerryttämää kuvavarastoa. En ottanut huomioon pelkästään graafisen viestinnän koulutuksen aikana ottamiani kuvia, vaan kävin läpi kaiken materiaalin lomakuvista lähtien. Tästä syystä löysin käyttökelpoisia kuvia niin Tukholmasta kuin Barcelonastakin. Tämän lisäksi otin kesän aikana kuvia Kuopion ympäristöstä ja matkoilta ympäri suomen. Esimerkiksi Helsingin Ruoholahdesta löysin sillan, joka oli juuri sellainen, kuin kuvitukseen tarvitsinkin.

Elokuussa 2011 perustin blogin opinnäytetyön prosessia varten. Näin pystyin kommunikoimaan kätevästi käsikirjoittajan kanssa webin välityksellä. Hän oli jatkuvasti selvillä kuvituksen etenemisestä. Tässä vaiheessa lisäsin blogiin ensimmäiset luonnokset ja ideakartat.

Syyskuusta 2011 lähtien tutustuin tarkemmin kirjallisiin lähdeteoksiin kuvittamisesta. Päälähteenäni toimi Hatvan kuvittamisesta kertova kirja. Palasin myös Fisksen Merkkien kieli kirjaan, jota olin lukenut koulussa aiemmin käymääni kurssia varten. Jo silloin kiinnostuin erityisesti semiotiikan tutkimuksesta, jota käsitellään kummassakin mainitsemissani kirjassa. Aloin systemaattisesti rakentaa kuvia ja tyyliä, joita käyttäisin lopullisessa kuvituksessa. Analysoin kuvia Hatvan viitoittamalla tavalla.

Loka-marraskuussa 2011 päivitin blogiin kuvitukseen tulevia kuvia ja kuva-analyyseja. Myös Juuso kirjoitti omia kuva-analyysejaan rakentamistani kuvista. Tein systemaattista analyysia kehittäessäni kuvamaailmaa ja kuvitustyyliäni.

Joulukuussa jatkoin ahkerasti kuvien tekemistä ja se nopeutui huomattavasti, koska kuvitustyylin päälinjat olivat hahmottuneet jo selkeiksi. Lähetin Juuson kirjoittaman tarinan äidinkielen opettajalle luettavaksi ja kommentoitavaksi.

Tammikuussa 2012 muutto Helsinkiin ja työharjoittelun aloittaminen hidastivat huomattavasti työskentelyäni. Opinnäytetyö ei edennyt juuri lainkaan, koska keskityin työharjoitteluun. Juuso puhtaaksikirjoitti lopullisen version kuvitettavasta tarinasta äidinkielen opettajan kommenttien ja kieliopillisten ohjeiden mukaan.

Päätin kuitenkin, että teen kuvitustyön ja raportin valmiiksi ja pyrin palauttamaan opinnäytetyöni kevään 2012 viimeiseen opinnäytetyön palautuspäivään mennessä.

2.2 Realismin aste kuvituksessani

Tämän luvun pohdinnat ja inspiraatio perustuvat Anja Hatvan kirjaan (Hatva 1993).

”Ilmaisun suhde merkitykseen on kauan askarruttanut niin teoreetikkoja kuin kuvantekijöitäkin. Kuvat ovat aina luonteeltaan symbolisia, vaikka realismin aste painotuotteessa voi vaihdella värivalokuvasta aina piirrettyyn mustavalkomerkkiin saakka” (Hatva 1993, 29).

Työn alla oleva tarina ja kuvitus on suunnattu ala-asteikäisille lapsille. Kuvituksen on näin ollen hyvä olla realistista. Otan huomioon lasten kuvanluvun kehitystason. He eivät kykene vielä kovin abstraktiin ajatteluun. Heidän sisäinen kuvavarastonsa ei ole riittävän suuri ymmärtämään kovin abstrakteja muotoja. He haluavat nähdä konkreettisia asioita, jotka ovat mahdollisimman lähellä oikeaa maailmaa. Lapset ymmärtävät hyvin eidolisia kuvia, jotka näyttävät enemmän realistisilta kolmiulotteisen tilailluusion ansiosta.

Kolmiulotteisuutta kuvassa on opittava lukemaan ja ymmärtämään erilaisten vihjeiden perusteella. Tämä taito on kulttuurisidonnaista. Me länsimaalaiset elämme kuvien keskellä ja kuvilla viestiminen on meille arkipäivää. En siis tätä kuvitusta suunnitellessani joudu kamppailemaan sellaisen kysymyksen kanssa ettei tekemiäni kuvia osattaisi tulkita.

Kuvitukseni sisältää symboliikkaa, joka on suunnattu vanhemmille lukijoille. Tämä abstrakti ulottuvuus tuo erilaisen syvyyden kuviin, joiden syvempää symbolista merkitystä lapset eivät todennäköisesti ymmärrä. Otan huomioon eri ikäryhmät ja eri kehitystasot taiteen tulkinnassa. Symboliikalla ja abstraktilla ilmaisulla saan luotua kuvitukseen syvemmän tason, joka ei ole suoraan nähtävissä, vaan on ajateltava ikään kuin eteenpäin siitä mitä näkee. Kuvat sisältävät vihjeitä ympäröivästä maailmasta ja tapahtumaketjusta, jota ei kerrota suoraan tekstissä tai kuvissa. Tutkin kuviin soveltuvaa realismin astetta työstämällä kuvituksia kirjaamme (ks. kuvat 15 ja 16).

Tekemässäni kuvassa (ks. kuva 15) pyrin saavuttamaan realistisuuden asteen, jota kohdeyleisöni pitäisi uskottavana, ”oikeana” maisemana. Kuvan etuala on täynnä mielenkiintoisia yksityiskohtia, joita voi jäädä halutessaan tutkimaan. Etualaan onkin tarkoitus kiinnittää huomio ensimmäisenä. Tämä tekemäni kuva symboloi päähenkilön alkavaa matkaa. Kuvan suunta on vasemmalta oikealla.

Tie vie horisonttiin ja katoaa. Päähenkilön katse on suunnattu tien suuntaisesti. Päähenkilö valmistautuu lähtemään tuntemattomalle matkalleen. Mielestäni tätä kuvitusprosessiani voi myös kutsua eräänlaiseksi matkaksi, jonka määränpää on luoda uniikki taideteos.

Käyttökuvia, kuten kuvitukset lastenkirjoissa ja esimerkiksi aikakauslehdissä ei kokemukseni mukaan usein pidetä uniikkeina taideteoksina. Ihmettelen tätä asennetta, sillä mielestäni käyttökuvat voivat myös olla täysin taiteen ihanteita noudattavia. Kuvituksia olisi esimerkiksi hyvin vaikea tehdä tietämättä väriopista mitään.

2.3 Kohderyhmä

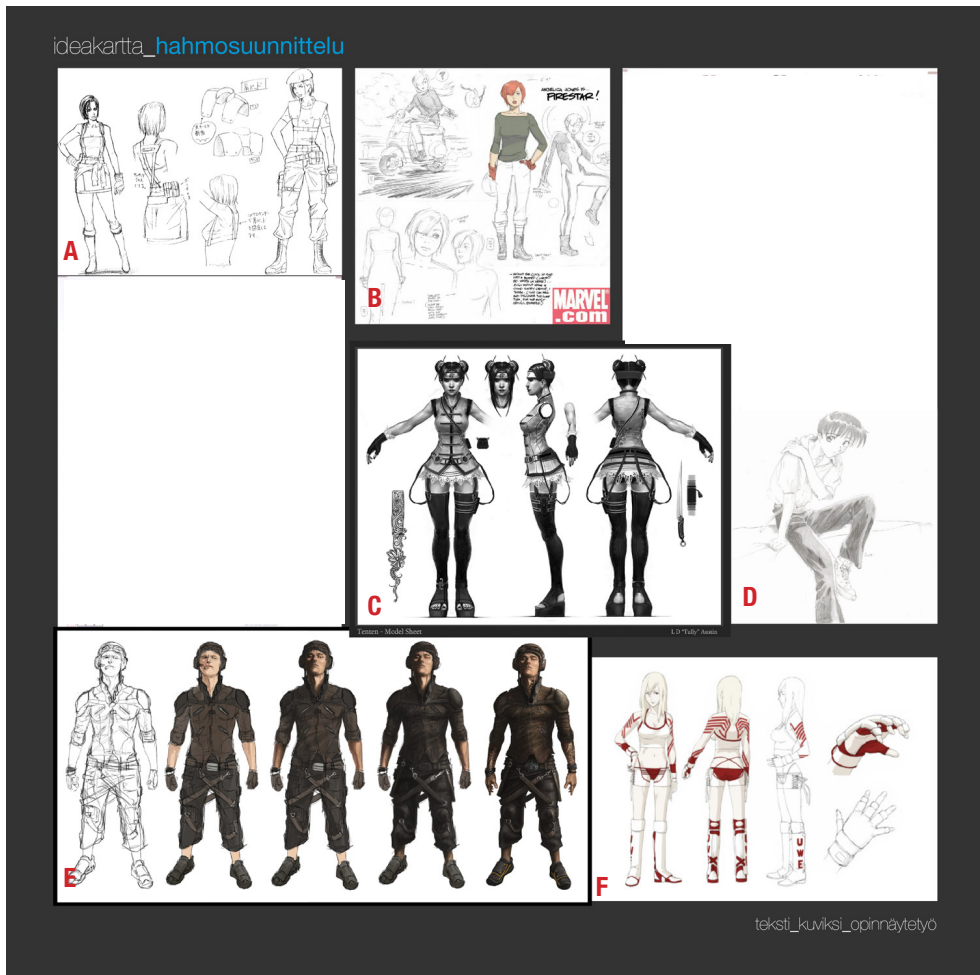
”Kuvat ohjaavat huomiota opittavaan. Esteettinen elämys voi motivoida pientä katsojaa. Lapsi tarvitsee dokumentteja ajattelunsa rakentamiseen ja mielikuvituksen raaka-aineeksi. Kuva voi myös orientoida lasta ymmärtämään sisältöä ja laajentaa ajattelua symbolisen esittämisen kautta” (Hatva 1993, 116).

Kuvitukseni kohderyhmä on siis alakoulu-ikäiset lapset eli 7-12 vuotiaat. Tämä tuo kuvitukselle haasteita erityisesti siksi, että minun on mietittävä tarkkaan, kuinka käytän kuvissani symboliikkaa. On selvää, että nuoremmat lapset tarvitsevat konkreettista realistisuuteen nojaavaa oikeata maailmaa. Kuitenkin tavoitellun kohderyhmäni vanhempi puoli kykenee laajentamaan ajatteluun symboliikan kautta. Tämän perusteella olen päättänyt kuvituksia työstäessäni sellaiseen ratkaisuun, että kuvat niin sanotusti liukuvat tarkasta realismista piirrosmaiseen kuvaustapaan. Eli kuvat ovat ymmärrettävissä vaikka kykenisi vain konkreettiseen omiin havaintoihin perustuvaan ajatteluun. Näin tarina muotoutuu yksinkertaiseksi, helposti lähestyttäväksi, miltei naiiviksi kertomukseksi pojan edesottamuksista. Toisaalta tarina syvenee symboliikan avulla hyvinkin monimutkaiseksi ja monitasoiseksi kokonaisuudeksi.

2.4 Ideakartat ja kuvaluonnokset

Olen koonnut muiden tekemää kuvamateriaalia ideakartoiksi inspiraation lähteeksi omalle kuvitustyölleni. Miljöokuvaus-ideakartta koostuu itse kuvamistani valokuvista, joihin perustan kuvituksen miljööt. Tässä on myös ideoita sellaisista hahmoista jotka eivät päätyneet kuitenkaan tarinaan kuvitettaviksi. Eniten perehdyin päähenkilön suunnitteluun. Tavoitteena oli uskottava ja mielekäs vaikutelma.

Ideakartat

Kuva 2. Ideakartta hahmosuunnittelusta.

ideakartta_miljöokuvaus

teksti_kuviksi_opinnäytetyö

Kuva 3. Ideakartta miljöokuvauksesta.

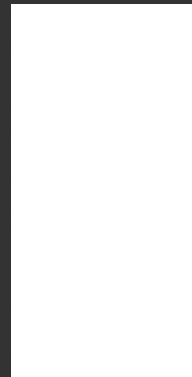
ideakartta_prinsessa

teksti_kuviksi_opinnaytettyö

Kuva 4. Ideakartta tarinan prinsessasta.

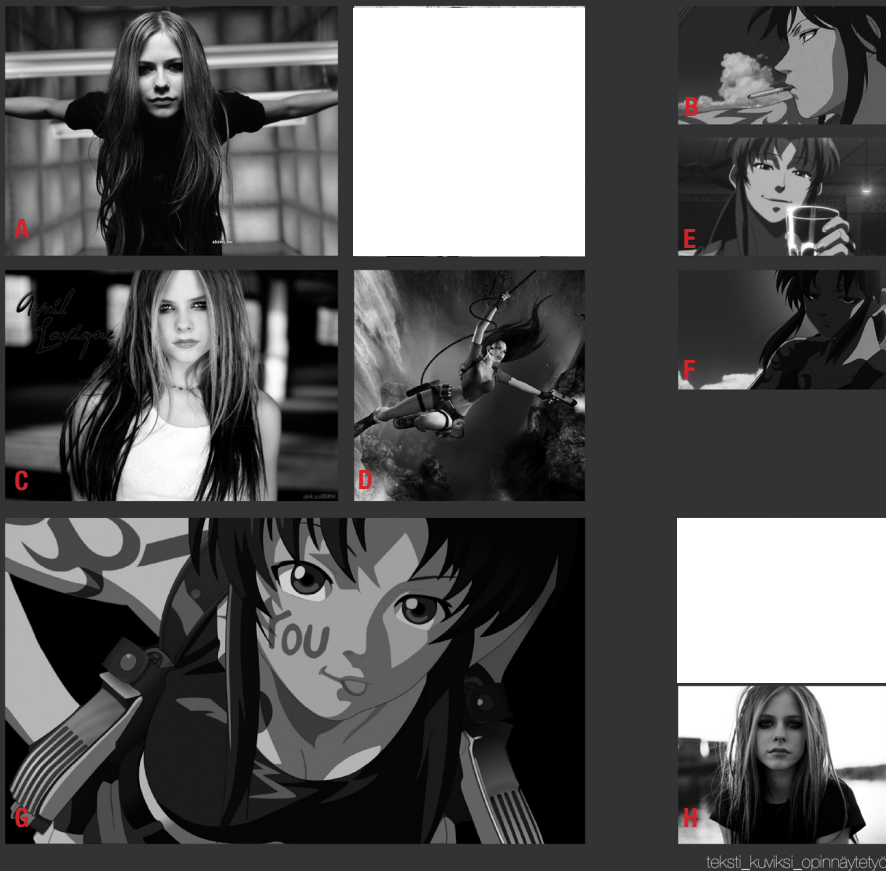
ideakartta_päähenkilö_mikael

teksti_kuviksi_opinnäytetyö

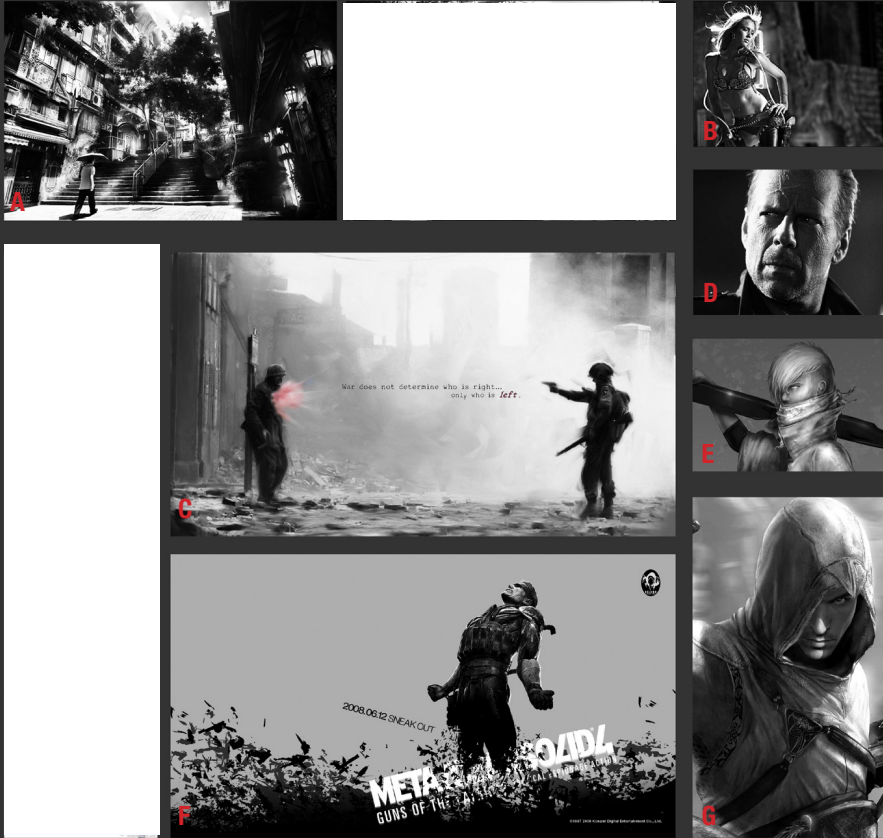
Kuva 5. Ideakartta päähenkilö Mikaelista.

ideakartta_seksisymboli_sara

Kuva 6. Ideakartta Sarasta.

ideakartta_tyyl

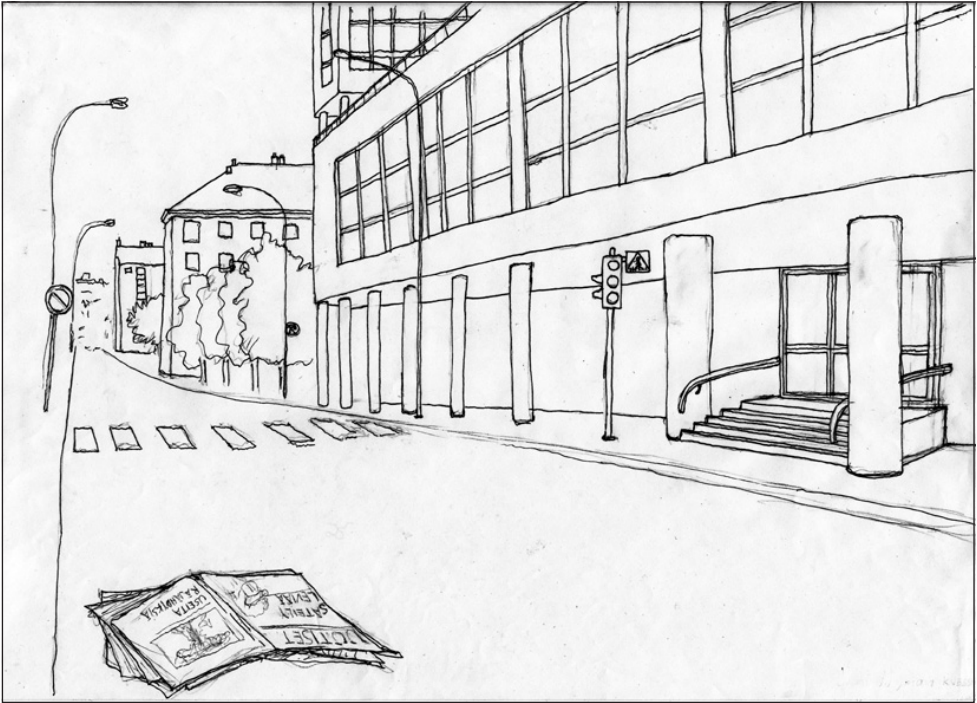

teksti_kuviksi_opinnäytely

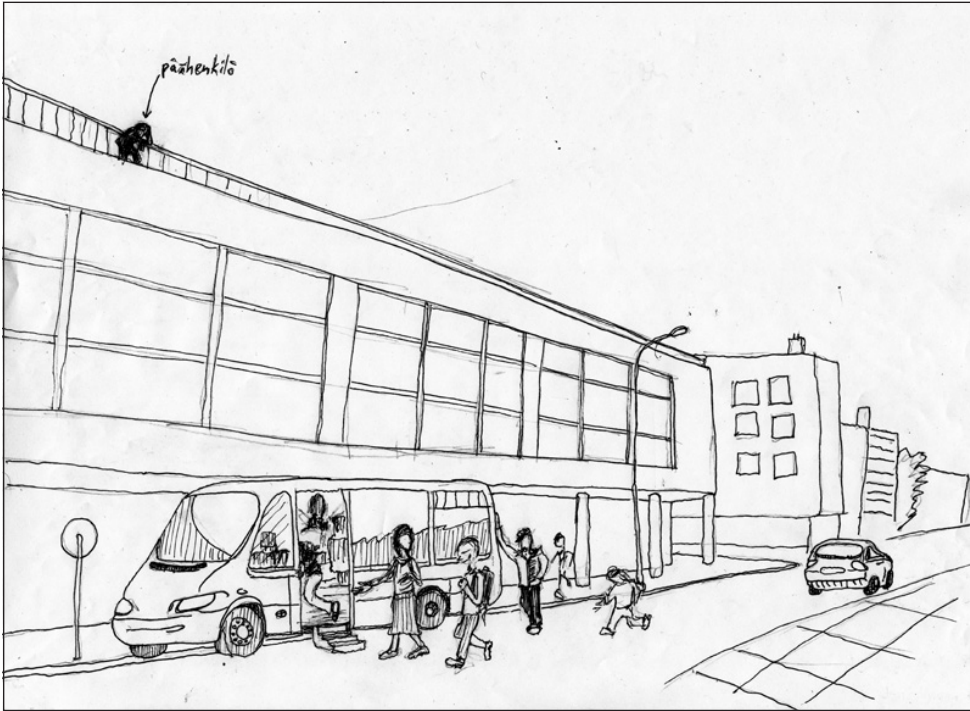
Kuva 7. Ideakartta kuvitustyylistä.

Ensimmäiset luonnokset

Nämä luonnokset ovat vielä viivapiirroksi ja piirretty lyijykynällä ja tussilla. Taustat perustuvat oikeisiin valokuviiin Kuopion ympäristöstä. Lopullisessa taitossa tulee olemaan tekstillinen sisältö kuvien kanssa sommiteltuna. Kuvat mahdollistavat myös hienovaraisen tarinan tarinan sisällä, joka on täysin minun (kuvittajan) varassa, miltä se lopputuloksessa tulee näyttämään.

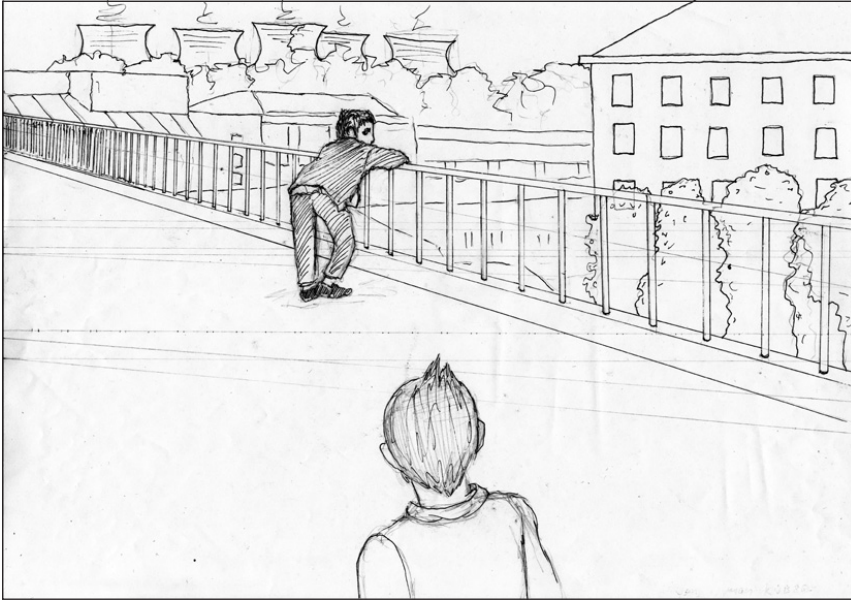
Kuva 8. Luonnos tarinan kuvaamasta miljööstä.

Kuva 9. Luonnos tarinan alussa kuvatusta tilanteesta.

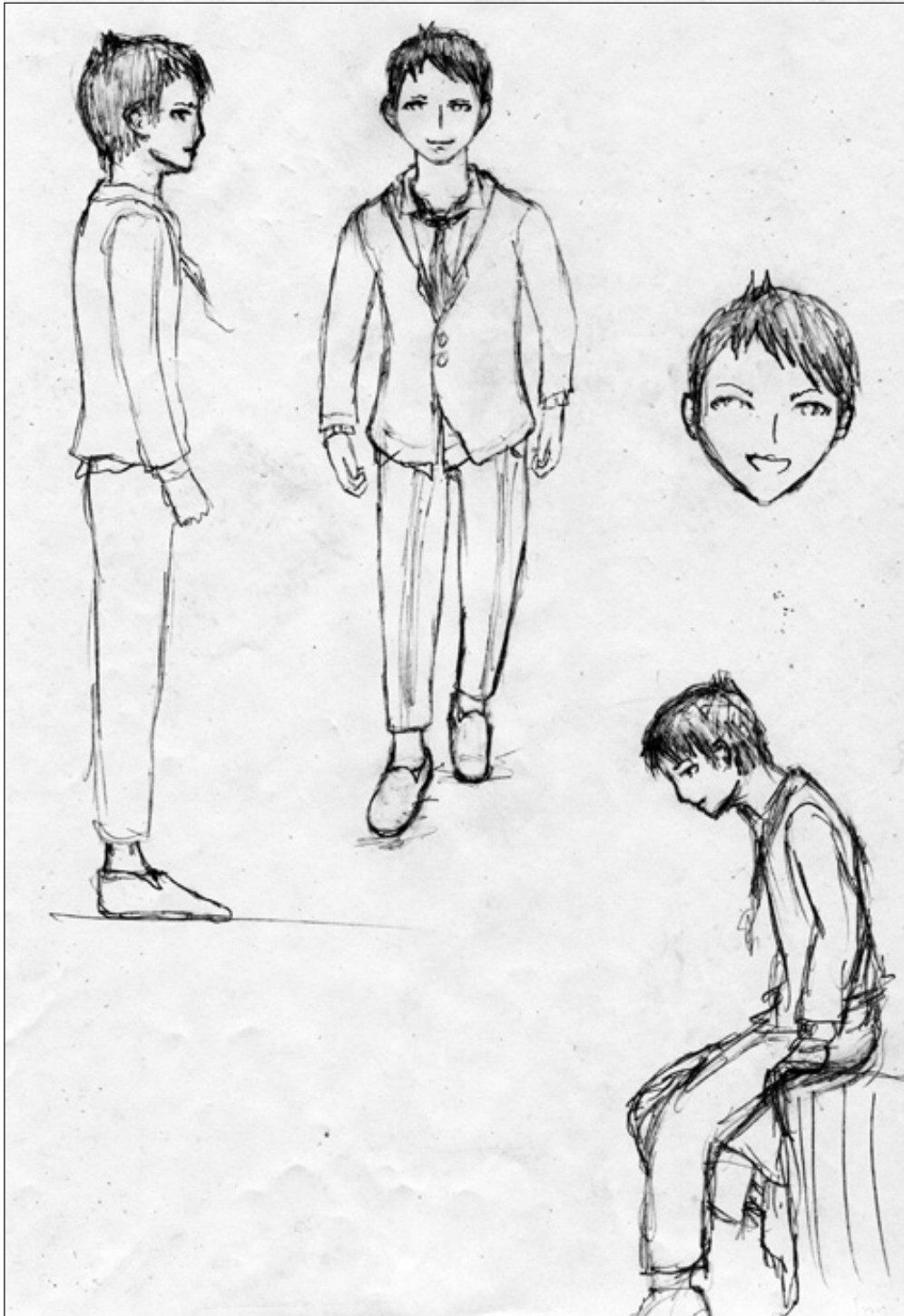
Kuva 10. Luonnos tarinan alussa kuvatusta tilanteesta.

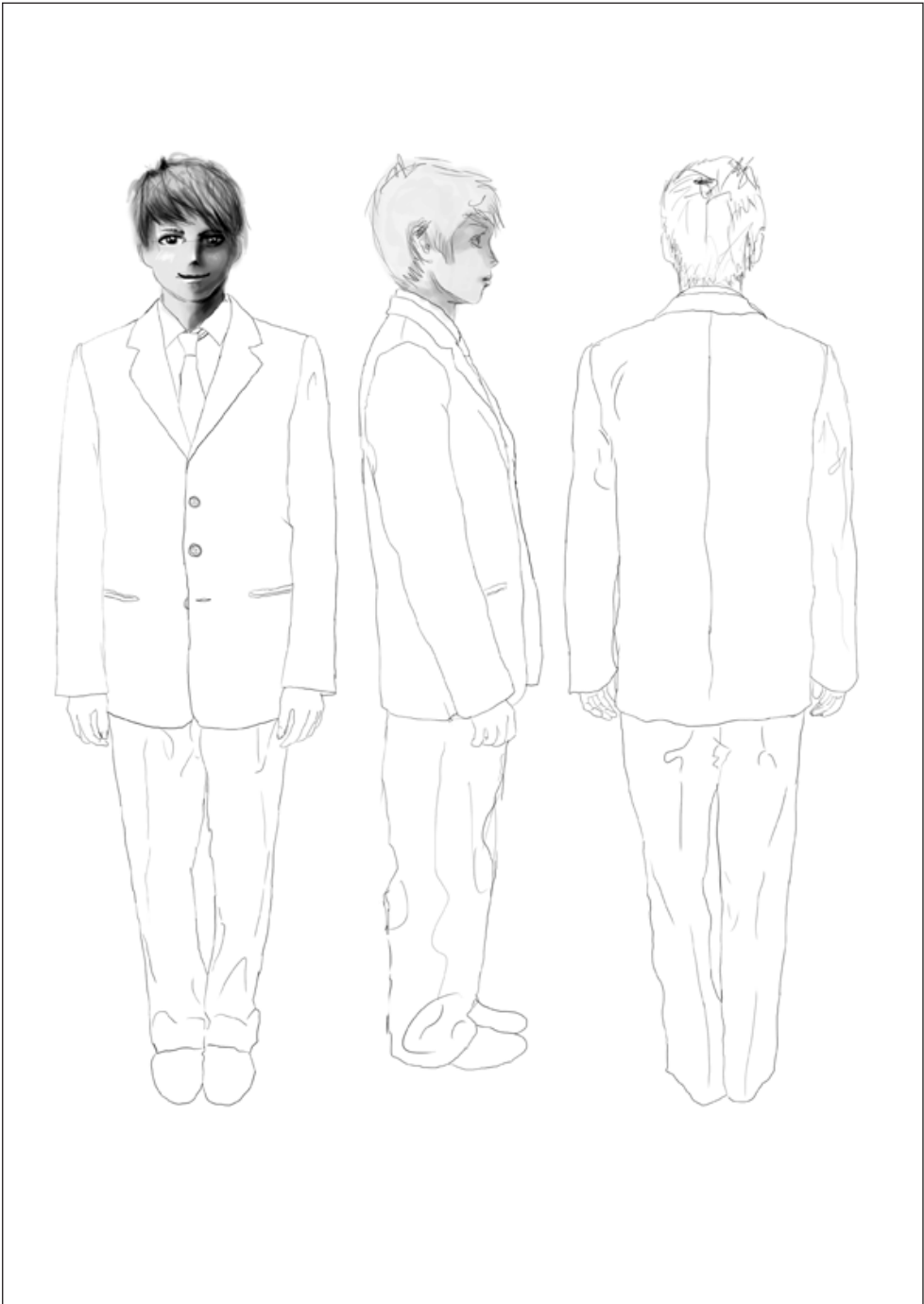
Kuva 11. Luonnos tarinan alussa kuvatusta tilanteesta.

Kuva 12. Luonnos tarinan alussa kuvatusta tilanteesta.

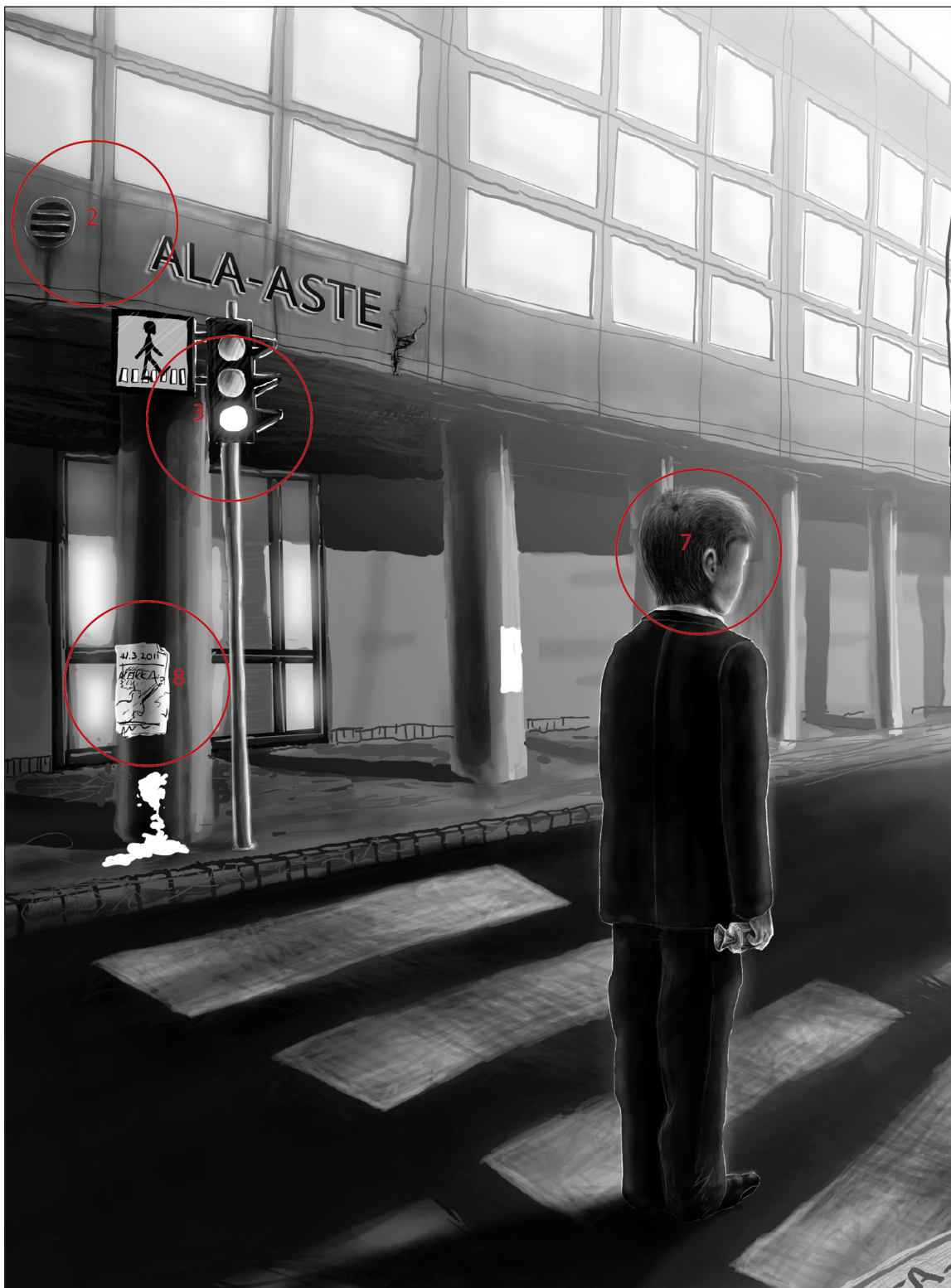
Kuva 13. Ensimmäinen luonnos tarinan päähenkilöstä.

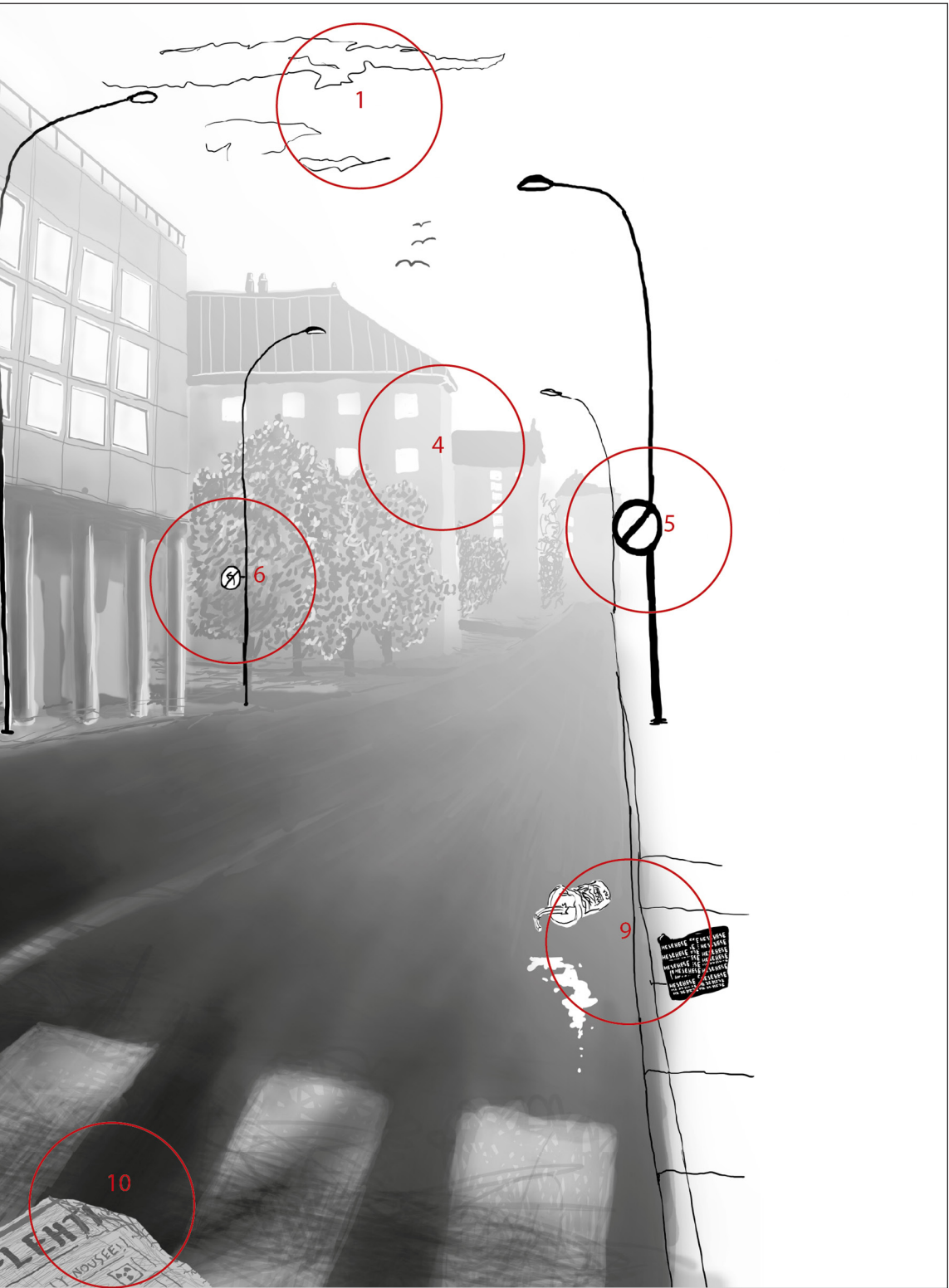
Kuva 14. Tarkka luonnos tarinan päähenkilöstä.

2.5 Kuva-analyysia rakentamistani kuvista

Tässä luvussa analysoin ensimmäiset kuvat, joilla lähdin luomaan kuvitustani (ks. kuvat 15 ja 16). Kuviin on merkitty numerolla kohdat, joihin kiinnitin erityistä huomiota analyysissa. Kuva-analyysin tarkoituksena on kehittää kykyäni hahmottaa kuvien sisältöä ja merkitystä. Analysointi myös edesauttaa seuraavien kuvien tekemistä, sillä ymmärrän paremmin, miten kuvat kannattaa rakentaa, jotta niistä tulisi mahdollisimman toimivia kokonaisuuksia. Uusien kuvien luonti nopeutuu, kun tiedän, mitä haluan ilmaista ja miten. Kuva-analyysi toimii apuvälineenä oman kuvitustyylini kehittämisessä.

Kuva 15. Kuvassa olevat numerot osoittavat kuvan jälkeen esiteltävässä analyysissä tutkittavat kohdat ja asiat.

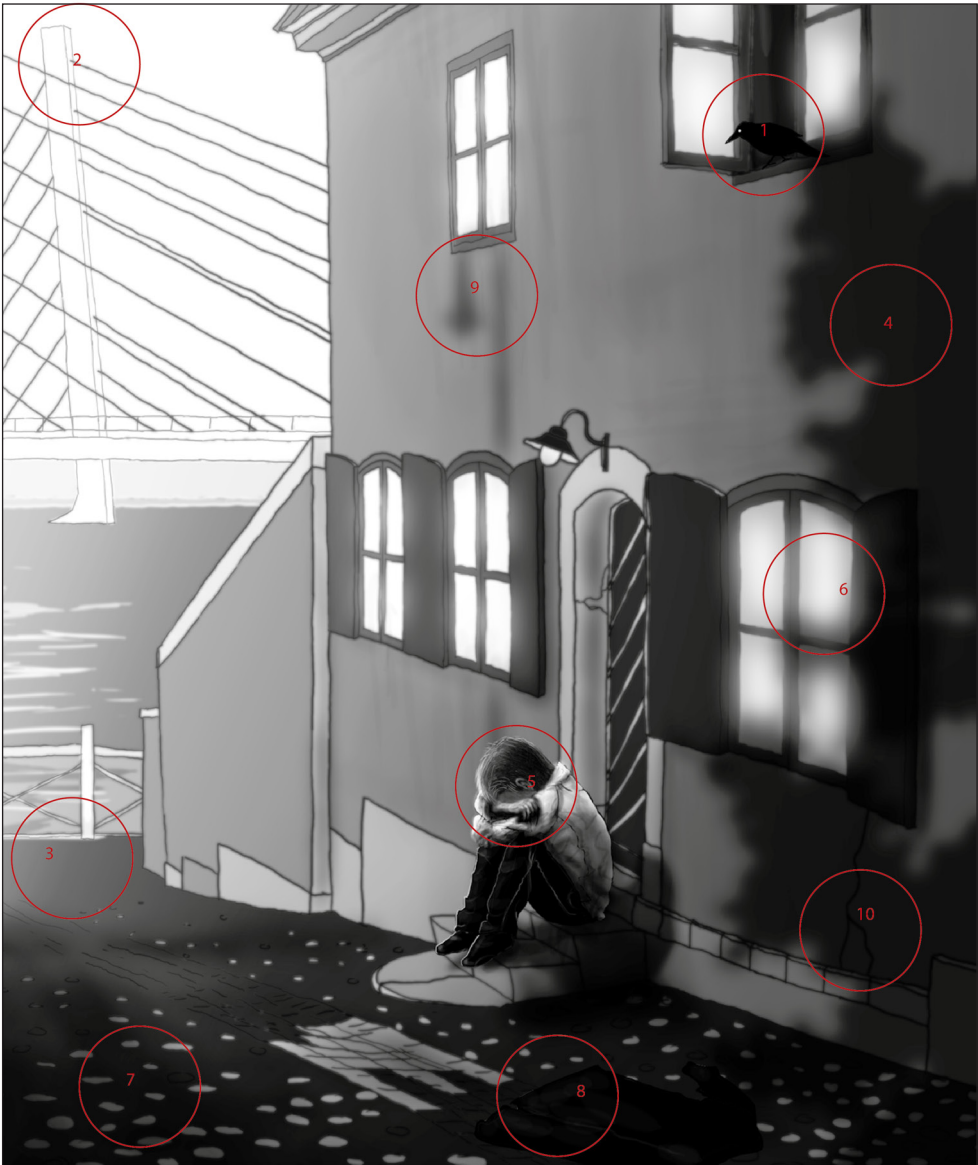

1. Piirsin pilvet taivaalle vain ääri viivoja käyttäen. Oikeastaan uskoisin, että asiayhteydestä irrotettuna lähestulkoon kukaan ei sanoisi näitä viivasykeröitä pilviksi. Halusin tähän kuvaan tietynlaista piirroksenomaisuutta. Tällä tavoin saan luotua kontrastia etualan realistisen tyylin ja kuvassa kaukana olevien objektien välille.
2. Kuvan etuala on hyvin realistinen ja tarkasti piirretty. Joku saattaisi jopa sanoa, että tyyli on inhorealistentalon kulumista osoittavine valumajälkineen.
3. Yksityiskohtana lisäsin tähän kuvaan ”vihreänä” palavan liikennevalon. Käytännössä valon vihreänä palamisen voi päätellä vain siitä että tuossa kohtaa liikennevaloissa normaalisti palaa vihreä valo sen merkiksi, että saa mennä. Tämä symboloi kuvassa sitä, että päähenkilön on aika lähteä matkaan.
4. Kaukana olevat objektit ovat huomattavan haaleita verrattuna etualaan. Tämän representoi objektien kauempana olemista. Objektit haalenevat sitä mukaa, mitä kauempana ne ovat perspektiivin mukaan. Tässä kyseisessä kuvassa väriliukua vielä voimistaa se, että tein tämän efektin tässä muistuttamaan aamuauringon säteitä, jotka valaisevat päähenkilöä. Vahvistaakseni tätä kaukana olemisen tunnelmaa olen myös vähentänyt objekteissa näkyvien yksityiskohtien määrää ja tehnyt objekteista enemmän piirrosmaisista.
5. Tällaiset vahvat piirrosolementit luovat omanlaisensa mielenkiintoisen maiseman, joka ei muistuta liikaa oikeata maailmaa. Kuvaan tulee jännitettä valokuvamaisuuden ja viivapiirroksen välille. Tällä tavoin luon kuvista mielenkiintoisempia katsoa pidempäänkin kuin vain hetken selailun verran. Tässä myöskin liikennemerkki kehottaa symbolisella tasolla päähenkilöä olemaan pysähtymättä.
6. Kääntymiskielto-liikennemerkki on pieni viittaus siihen, että tältä tieltä ei saa kääntyä vaan on jatkettava suoraan pois kaupungista.
7. Uskottavan ja lapsia miellyttävän realistisuuden asteen saavuttamiseksi päädyin kuvaamaan mielikuvitushahmot mahdollisimman oikean ihmisen näköiseksi. Tässä päähenkilö on kultaisessa leikkauksessa huomioarvon maksimoimiseksi. Hän katsoo tulevaisuuteen päin länsimaisen lukusuunnan mukaisesti (vasemmalta oikealle). Ironisesti päähenkilö seisoo suojatiellä, vaikka hän on jäänyt yksin, eikä kukaan ole hänen turvanaan.

8. Monet asiat maailmassa viittaavat epäsuorasti taustatarinan tapahtumiin kuten tässä oleva juliste päivämäärällään viittaa Japanin keväiseen tragediaan. Julisteen alla oleva likäläikkä puolestaan on japanin muotoinen.

9. Oikea maailma on täynnä roskia. Joten niin on minunkin luomani maailma. Roskien jättäminen keskelle katu viittaa myös siihen, että kaupungista on lähdetty kiireellä.

10. Lehdessä lukee ”.y nousee!” ja vieressä on säteilyn symboli. Tämä viittaa siihen että jossain päin todellakin säteily määrä kasvaa. Päähenkilö on kuitenkin autuaan tietämätön asiasta (päähenkilö ei kiinnitä huomiota lehteen tässä tilanteessa).

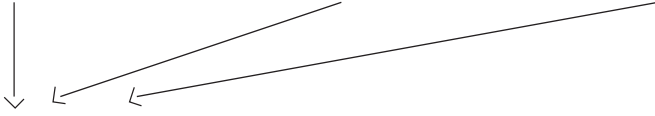
Kuva 16. Kuva-analyysi on kätevä työkalu kuvien rakentamisessa mahdollisimman mielenkiintoisiksi ja intensiivisiksi

1. Kuvan ylälaudassa ikkunalaudalla istuu korppi. Korpit usein mielletään pahan- ilman linnuiksi ja ennakoivat yleensä jotain huonoa. Tarinaan liittyen halusin korostaa sitä, että tulevaisuudessa voi olla jotain synkkää.
2. Taustan silta on viivapiirros eikä siinä ole lainkaan varjostusta. Se on hyvin epärealistinen. Tässäkin kuvassa realismin aste vähenee kauemmas mentäessä perspektiiviopin mukaan. Länsimaisen kuvan lukusuunnan mukaan silta on suunta, josta päähenkilö on tullut.
3. Maassa olevien yksityiskohtien määrä vähenee selvästi kauempana kuvan etualasta. Ihmissilmä ei havaitse kerralla kovin paljon yksityiskohtia, joten tässä voi kuvitella, että kuva piirtyy jonkun silmien kautta. Näin myös saan vietyä kuvassa huomion sinne minne haluan lukijan kiinnittävän eniten huomiota. Tässä tapauksessa talon portailla istuvaan päähenkilöön.
4. Talon seinään piirtyy uhkaava puun varjo. Yhdessä korpilla ja puun synkällä varjolla halusin luoda kuvaan ahdistavaa tunnelmaa. Viittaa siihen että tulevaisuus ei välttämättä ole valoisa päähenkilölle.
5. Päähenkilö istuu surullisena talon portailla vasten lukusuuntaa.
6. Talon ikkunoista heijastuu ilta-auringon valoa. Taustaan olen muutenkin halunnut luoda utuista tunnelmaa osoittamaan vuorokauden aikaa. Tämän tein sumentamalla kaikkia ääriä ja rajoja. Tämä sumennus ei kuitenkaan koske päähenkilöä eikä korppia, jotta ne erottuisivat omina elementteinään paremmin taustasta.
7. Etualalla on yksityiskohtina tien kivetystä. Periaatteessa ne ovat vain eri harmaan sävyisiä ovaaleja muotoja, mutta asiayhteydestä voi päätellä, että ne ovat tien kivetystä. Eli hyvin viitteellisesti piirretty asia kykenee olemaan lukijalle jotain sellaista, mitä se muistuttaa hyvin etäisesti.
8. Päähenkilö on heittänyt takin maahan. Tämä kertoo myös ajan kulumisesta ja siitä että päähenkilö on kävellyt pitkän päivää. Hänelle on tullut liian kuuma auringon paahteessa. Päähenkilön vaatetuksen muutos kuvituksen edetessä luo myös realismia.
9. Talon seinään piirtyy epämääräinen varjo. Minulle se on katulampun varjo, mutta lukijalle se voi muistuttaa jotain aivan muunkin esineen tai asian varjoa.

Toisaalta lukija ei välttämättä kiinnitä siihen lainkaan huomiota. Tämä tuo kuvaan mielenkiintoa siinä mielessä, että itse esine ei ole kuvassa, mutta varjo kuitenkin kertoo että jotain on kuvan ulkopuolella.

10. Talo on vanha ja hieman raihnainen, joten siinä on halkeamia rappauksessa. Näin kuvassa on taas aste enemmän realismia. Etuala on realistisempi kuin taka-ala.

Tämän kuvan kehitys on ollut pitkä prosessi (ks. kuva 17). Aloitin kuvan luomisen tekemällä photoshopissa yhdistelmäkuvan ottamistani valokuvista. Seuraavaksi piirsin luonnoksen yhdistelmäkuvan päälle. Lopuksi vaihdoin kuvan rajausta intensiivisemmäksi ja viimeistelin yksityiskohdat huolellisesti. Näin sain luotua intensiivisen ja mielenkiintoisen piirroksen, joka herättää tunteita.

Kuva 17. Piirroksen luomisvaiheet

3 KIRJAN RAKENTEEN KEHITTÄMINEN

Päätin suunnitella kirjan tarinan kaaren kuvakäsikirjoituksen avulla. Kuvakäsikirjoitusta käytetään yleensä AV-tuotannossa elokuvan käsikirjoituksen kuvittamiseen sarjakuvamaisesti. Tässä opinnäytetyössä sovellean tätä tapaa omiin tarkoituksiini sopivaksi kirjan suunnittelussa. Tekemäni kuvakäsikirjoitus on tarinan käsikirjoitukseen perustuva suunnitelma kirjaan tulevista kuvista. Siinä määritellään kuvien, koot, kuvakulmat, määrä sekä asettelu. Näin saadaan kokonaiskuva siitä, miltä kirja tulee näyttämään. Se toimii ohjeena kuvien tuotantoprosessissa.

3.1 Kuvakäsikirjoitus

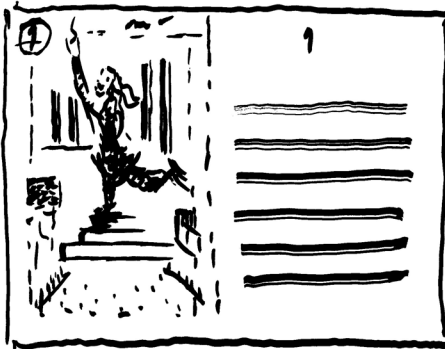
Aluksi kuvakäsikirjoitus tuntui hyvin vaikealta. En oikein tiennyt mistä aloitaisin ja olin vähän hukassa. Pohdin ensin mitä mahdollisuuksia minulla on. Periaatteessa kuvasuunnitelmaa voi tehdä digitaalisesti suoraan koneella, mutta suljin tämän vaihtoehdon melko nopeasti pois. Syynä tähän oli se, että minulle on aina ollut luontevaa ensin luonnostella käsin, ennen kuin tartun tietokoneen hiireen. Koulussa Paula Savolainen myös opetti, että kohdetta kannattaa aluksi suunnitella paperilla ennen kuin aukaisee koneelta suunnitteluohjelmaa. Uskon, että kuvituksen ja taiton kokonaisuus hahmottuu paremmin, kun ei heti ryhdy tekemään, vaan antaa itselleen aikaa pohtia ja luonnostella.

Tein luonnokset A3-kokoisille paperiarkeille tussilla. Päädyin laittamaan yhteen A3-paperiin noin kolme aukeamaa taiton luonnoksia. Näin paperien määrä pysyi kohtuullisena ja pystyin asettelemaan paperit pöydälle tai lattialle niin, että näin ne kaikki kerralla.

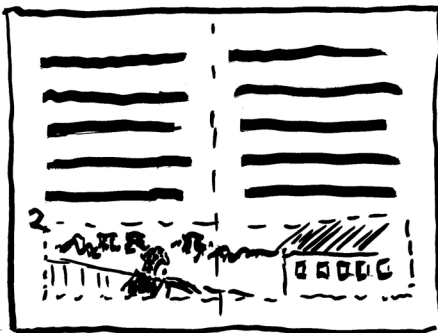
Esittelen kuvakäsikirjoituksen tulokset ja kommentit seuraavilla sivuilla.

KUVASUUNNITELMA

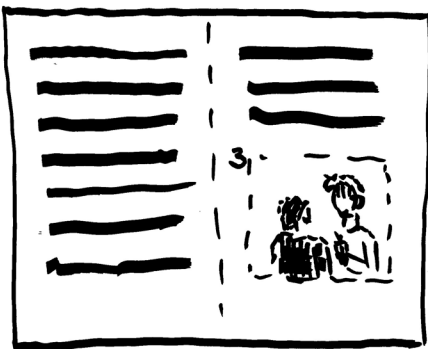
AUKEAMAT koko B5

1. Kuvassa kaunis patsas kuninkaallisen hienosti hoidetussa puistossa
 - johdattelee tarinaan
 - ei kuitenkaan paljasta liikaa tarinaa

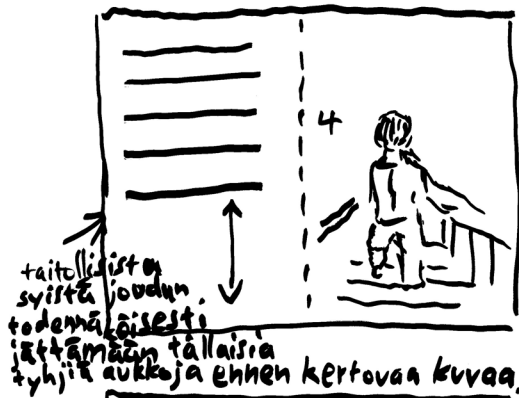
2. Silhuetti kuva aukeaman alareunassa, ~~ihminen~~ päähenkilö katselee katolta maisemia.
 - siluottimaiset kuvat tulevat toistumaan taitossa. Ne vievät mielestäni tarinaa hyvin eteenpäin.

3. Pövilähikuvassa päähenkilö saa tärkeän tehtävän
 - Kuvaan tärkeät tapahtumat ja esineet läheltä ja tiukasti rajattuna
 - Pöplen sivun kokoinen kuva

1.

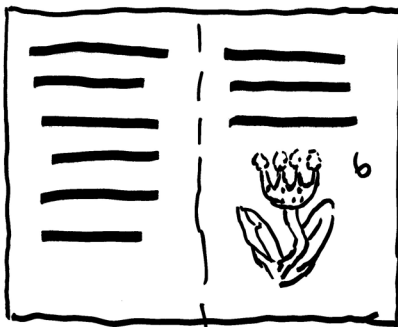
Kuva 18. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten.

4. Päähenkilö kulkee portaisissa vanhempi-luokkalaisten antaman ~~uuden~~ sanomalehti. Käärön kanssa
- Päähenkilön maama ei vielä näy edestä päin.
 - sivun kokoinen kuva

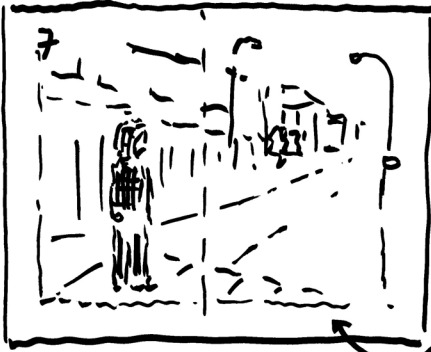
5. Päähenkilö istuu luokkahuoneen pöydän alla. Käytävältä lankeaa opettajien varjot uhkaavasti.
- silhuettikuva

6. Erikoislähikuva kukasta, joka häyttää aivan pieneltä kruunulta
- lähikuvat tuovat mielestäni hyvin kontrastia kuva-maailmaan.

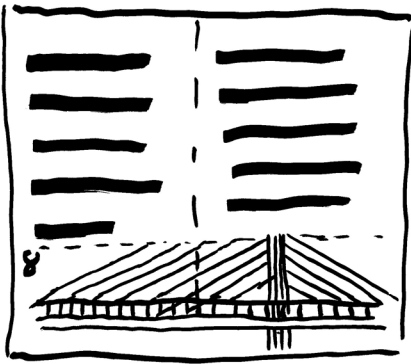
Taitossa olen huomioon kohderyhmän siten, että teen riviväleistä selkeän isot. Valitsen helppolukuisen fontin ja teen kuvista ymmärrettäviä.

Kuva 19. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten.

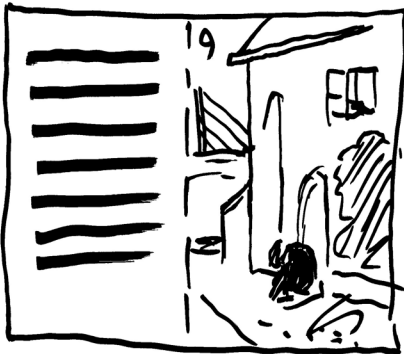

7. Koko aukeaman kuva
 - päähenkilö seisoo yksinäisyydessä ja katsoo kaukaisuuteen tien suuntaisesti

kuvat rajoittuvat aina marginaaliin. Eli kuvia tulee reunustamaan valkoiset kehukset.

8. Sivusta kuvattu silta
 - silhuettikuva
 - voi olla hyvinkin graafinen elementti
 - luo tunnelmaa ahdistavasta ja pelottavasta ympäristöstä

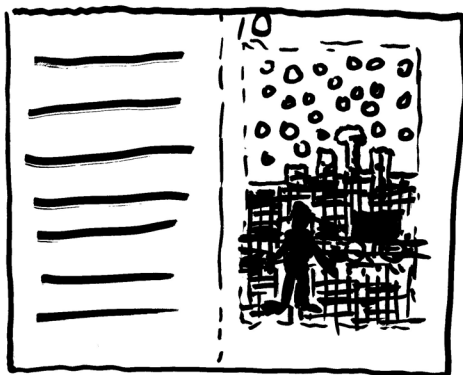

9. Päähenkilö kääpertyneenä talon portailla surullisena pelottavien varjojen ympäröimänä
 - sivun kokoinen kuva

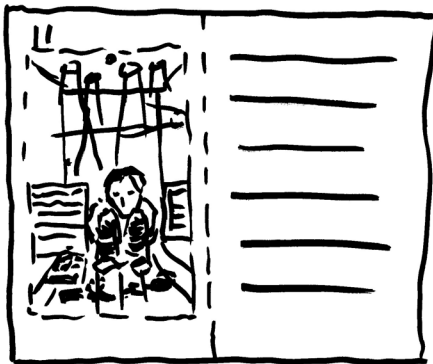
Taitossa tulee olemaan myös aukeamia, joissa ei ole lainkaan kuvia.

3.

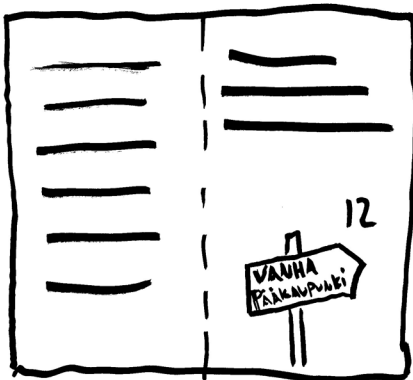
Kuva 20. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten.

10. Päähenkilö seisoo pimeässä ja katselee taivaalle ja näkee valtavasti tähtiä.
- etualalla näkyy myös kuorma-auton valot
 - taustalla kaupungin silhuetti

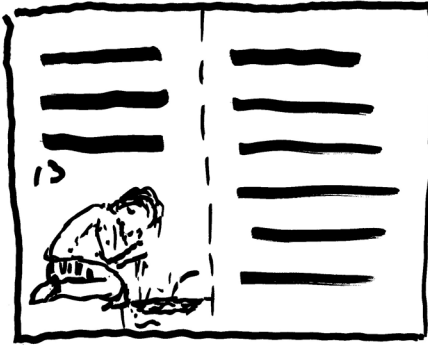
11. Päähenkilö istuu kuorma-auton lavalla suklaapaperikääröjen ympäröimänä. -katon ~~reilistä~~ rei'istä hohtaa aurinkon valoa

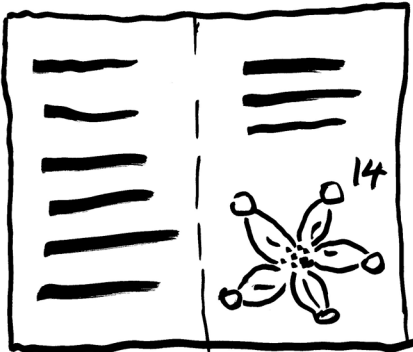
12. Lähikuva tienviitasta

4.

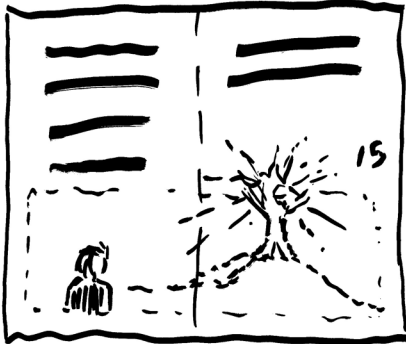
Kuva 21. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten.

13. Päähenkilö
pysähtyneenä
juomaan vettä
purosta. Kimmeltävä
vesiluo toivoa ja
virkistää päähenkilön
matkantekoa.

14. Mukana oleva
kukka näyttää nyt
tähdeltä. Kukan
kehityksen kuvaus
vie tarinaa eteenpäin.
-Erikoislähikuva

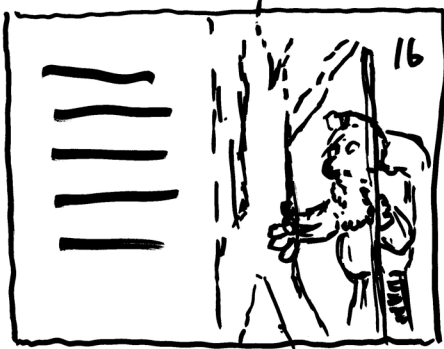

15. Aulingon paistaessa
suoraan päähenkilön
silmiin kukkulan päällä
oleva puu näyttää
ihnishahmolta.

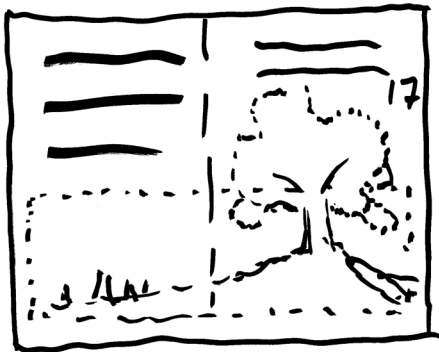
- Puu on kuvassa
keskeinen elementti
- Puu nousee korkeam-
malle kuin aikaisemmin
käyttämässäni silhuet-
tikuvissa. Muut elemen-
tit muodattavat vanhaa
kaavaa.

5

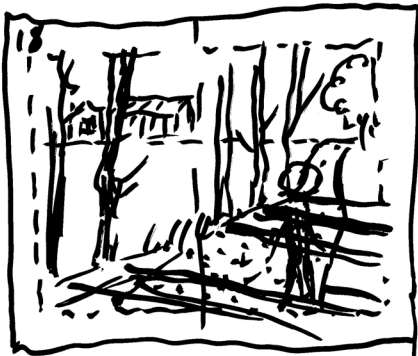
Kuva 22. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten.

16. Puvun takaa ilmestyy vanha mies. Kasvot ovat epämuodostuneet ja mies ei näytä ihan normaali/ta.

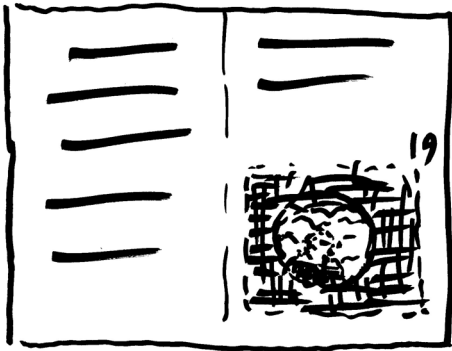
17. Vanhan miehen kertomuksen puu. Yliluonnollisen iso muuhun maisemaan verrattuna. Puu "housee" ulos kuvasta.

18. Koko aukeaman kuva. Maalaistien toisella puolella pellon laidalla maatalon pihamaa. Puiden varjot lankeavat tielle.

6

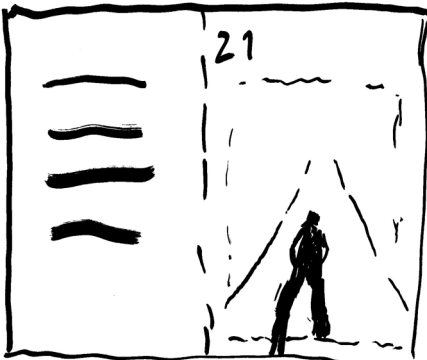
Kuva 23. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten.

19. Päähenkilö katsoo
kaivoon ja näkee
kaivon vedenpinnasta
herjastuvan oman
kuvajaisensa.

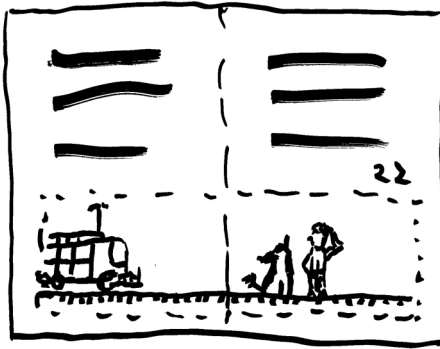

20. Vanha mummo
istuu keinutuolissaan
tyytyväisenä.
-Kuvassa rauhallinen
ja mukava ~~tunnet~~
tunnelma.

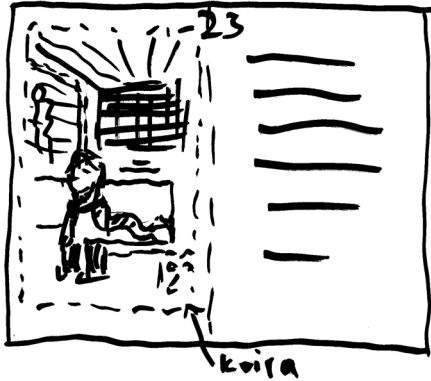

21. Matka jatkuu
ja päähenkilö
katselee pitkää
mustaa varjoaan,
joka pirttyy tielle.
Kuvaan tässä mitä
päähenkilö näkee
silmillään ollessaan
ajatuksissaan.
→ Ei paljon yksityis-
kohtia 7

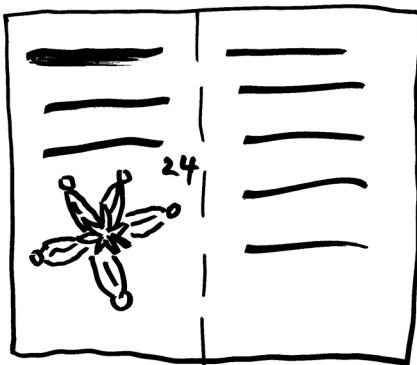
Kuva 24. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten.

22. Silhuettikuva,
jossa iso koira istuu
päähenkilön vieressä
ja katselee saapuvaa
raitiovaunua. Pää-
henkilöllä hämmästynyt
ilme.

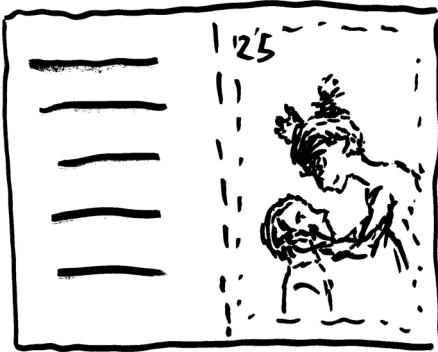
23. Päähenkilö istuu
raitiovaunun sisällä
mummon antama huivi
kaulassaan. Maisema
vilisee ohi ikkunasta.
koira makaan lattialla
ja turkkaillee laiskasti
päähenkilöä.
Sivun kokoinen kuva.

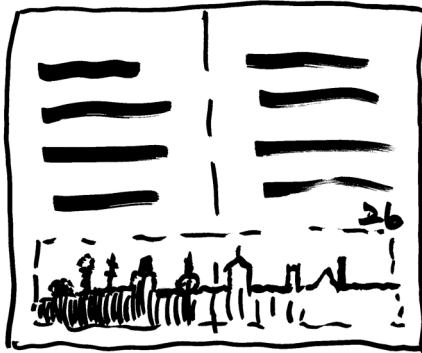
24. kukka on auennut
taas hieman lisää.
→ osoittaa ajan kulumista.
Erikoislähikuva

8

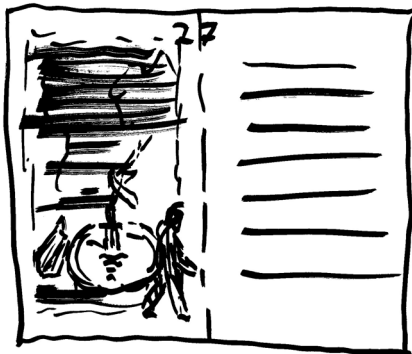
Kuva 25. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten.

25. Päähenkilö vnekсии
tapaavansa prinsessan.

26. Pääkaupungin
silhuetti yöllä.
taivaalta kajastaa
valoa.

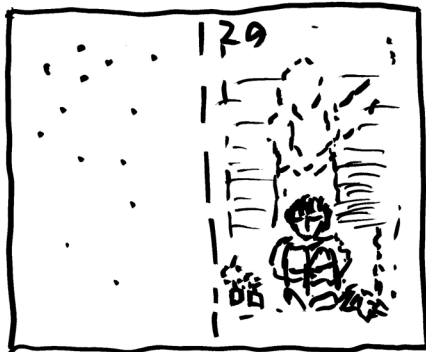
27. Hämärässä näkyy
kaunis suihkulähde.

9

Kuva 26. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten.

28. Päähenkilö
koskettaa patsaan
kylmää valkoista
ihoä. Patsan piirret-
ty vain ääniviivoja
käyttäen
→ kontrastia
~~...~~

29. Päähenkilö istuu
patsaan jalkojen
juurella.

↑ tyhjä sivu, jossa
vain lumihiihtoleitä

10.

Kuva 27. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten.

Kuvakäsikirjoituksen laatiminen oli minulle erittäin tärkeää. Se auttoi minua hahmottamaan kirjan rakenteen, kuvien lukumäärän ja sen myötä tulevan työ-
määrän. Kun kuvakäsikirjoitus oli laadittu, ei ollut enää mitään väliä, missä jär-
jestyksessä tulisin kuvia työstämään. Tämä vapauden tunne oli todella miellyttä-
vä ja edesauttoi kuvien luontia huomattavasti. Pystyin tekemään kuvia vapaassa
järjestyksessä mielenkiinnon ja sen hetkisen inspiraation mukaan.

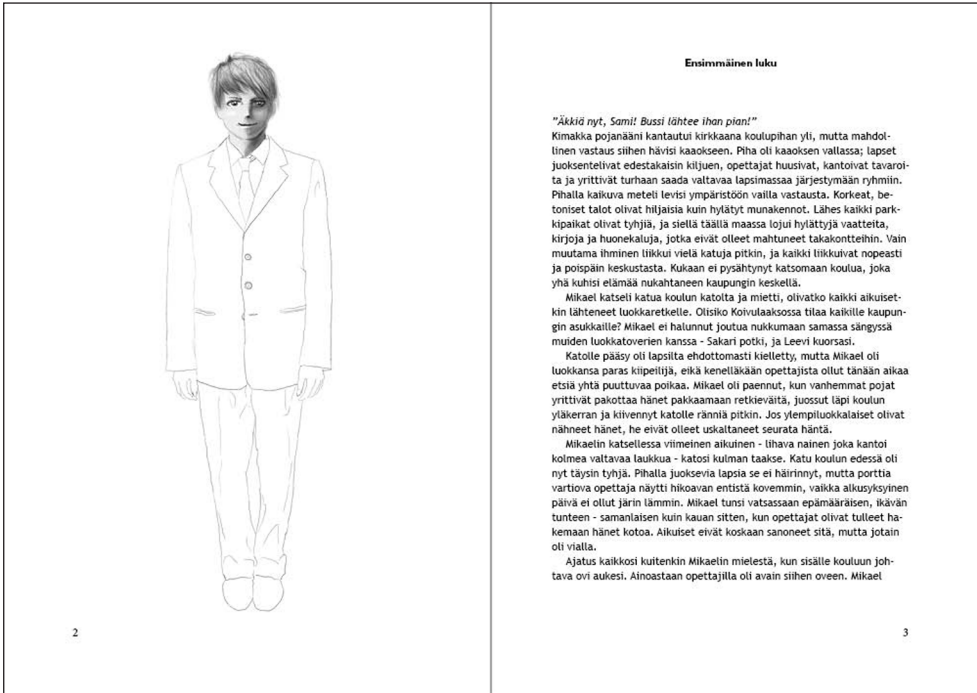
3.2 Tekstin ja kuvan suhde taitossa

*”Kokonaisuuden lukemiseen ja ymmärtämiseen tähtäävässä kirjassa tekstin ja kuvan
kiinteällä yhteydellä on olennainen merkitys. Esteettiseen vaikutelmaan tähtäävässä
”selailukirjassa” taas voidaan pääpaino antaa harmoniselle yleisvaikutelmalle, joten
kuvien sijoittelu voi olla vapaampaa.” (Hatva 1993, 56.)*

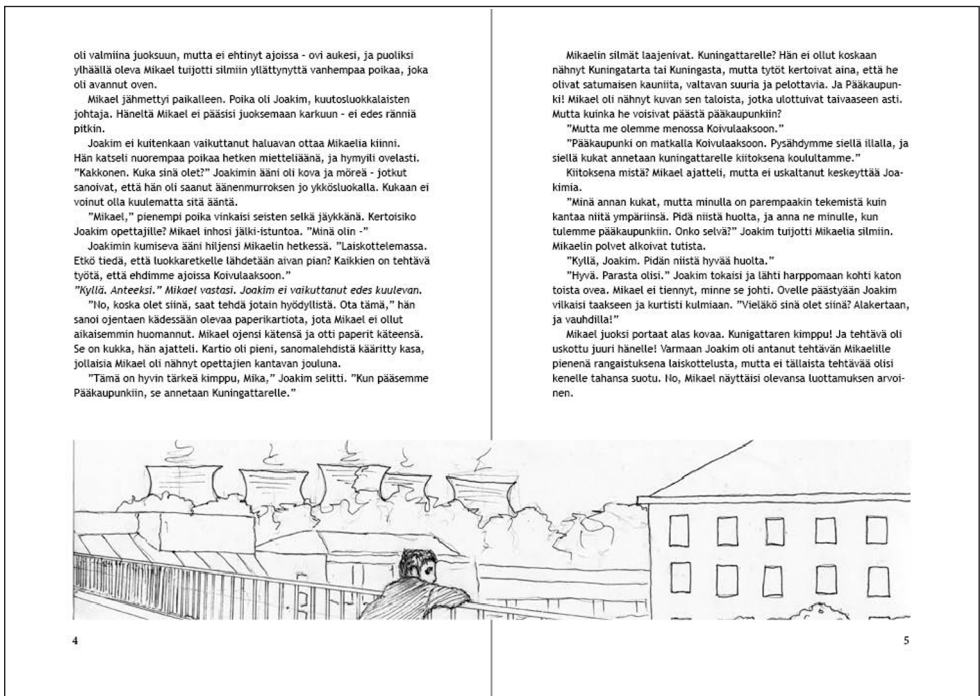
Hartti Lehtimäen kirjapaja-kurssilla marraskuussa 2011 teimme kirjantaittoa
B5-kokoon. Näin myös Hartin taittaman kirjan *Me isänmaan isättömät* ja huo-
masin, että tämä koko on erittäin hyvä kirjalle, joka sisältää paljon kuvia. Tekstin
voi taittaa B5-koossa yhteen palstaan. Näin palstan leveydestä tulee miellyttävä
ja tekstiä on helppo lukea. Näin ollen B5 on minun valintani kirjan kooksi.

Pyrin taitossa todella selkeään linjaan. En halua taiton olevan liian monimut-
kainen. Kuvien on saatava ansaitsemansa huomio tekstin rinnalla.

Kokeilin seuraavaksi kuvitusten sijoittamista tekstitaittoon. Kuvat olivat vielä
luonnosasteella, mutta se auttoi minua hahmottamaan miltä lopullinen taitto
voisi näyttää. Näin kirjan teko alkoi myös konkretisoitua, eikä ollut enää vain
jotain epämääräistä mielikuvaa. Seuraavilla sivuilla on esiteltyinä kuvia taitosta.

Kuva 28. Luonnos kirjan taitosta.

Kuva 29. Luonnos kirjan taitosta.

<p>Yhtäkkiä Mikael pysähtyi. Olivatko kukat varmasti kunnossa? Pääkau-punkin oli varmaankin pitkä matka, eikä bussissa olisi mahdollista kas-tella kukkia. Mikael tutki kädessään olevaa pientä kartiota. Sen sisällä tuntui olevan jonkinlainen kova ruukku, varmaankin juuri pitkäa matkaa varten. Mutta oliko kukkia kastettu? Joakimilla oli kova kiire, ei hän var-maankaan ollut ehtinyt ajatellaakaan sellaista. Mikael kääntyi kannoillaan ja alkoi juosta kohti pesuhuonetta. Hän hotaisti tehtävänsä kunnolla.</p> <p>Pesuhuoneen hanasta ei kuitenkaan tullut vettä, eikä tullut myös- kään keuhkosta, suhkusta tai edes tyttöjen pesuhuoneesta, johon Mikael urhoillisesti pakottaui viimeisenä vaihtoehtona. Mikael pelkäsi jo, ettei pystyisiikään kastelemaan kukkia, kunnes yhtäkkiä muisti, että koulun takana oli iso, musta tynnyri, johon sadevesi valui katolta. Vesi ei ollut kovin puhdasta, mutta tuskinpa kukat siitä välittäisivät.</p> <p>Mikael oli jo melkein koulun ovelta, kun hän kuuli äänen, joka sai kyl- mät väreet kulkemaan hänen selkäänsä pitkin. Opettajat huusivat hänen nimeään! He olivat siis sittenkin huomanneet yhden oppilaista puuttuvan, ja nyt etsivät Mikaelia! Varmaankin he antaisivat hänelle jälki-istuntoa, ja mikä vielä kauheampaa, ottaisivat pois kuningattarelle tarkoitettun kukan, joka oli uskottu hänen haltuunsa!</p> <p>Sydän tyykkytti Mikael juoksi takaisin koulun käytävälle. Opettajat eivät saisi löytää häntä! Mikaelin kauhuksi hänen takaansa kuului huudah- dus ja ripeät aikuisen askeleet alkoivat lähestyä. Epätoivoisena Mikael syöksähti yhteen hiljaisista luokkahuoneista, sukelsi opettajan pöydän alle ja pidätti hengitystään.</p> <p>"Mikael!" huuto käytävältä, aivan läheltä, sai Mikaelin hypähtämään ja melkein löymään päänsä pöytään, mutta hän puristi käntensä suunsa eteen ja pysyi hiljaa. Askeleet kulkiivat luokkahuoneen ohi ja pysähtyivät sitten.</p> <p>"Ei häntä näy," opettaja Virkkusen kimeä ääni kuului käytävästä. "Mi- kael!" Hänen huutonsa oli kuin liitutaalua raapiva haarukka.</p> <p>Mikaelia alkoi jo pyörryttää, ja tuntui, että hänen sydämensä hakkasi kuin konekivääri. Mutta silloin käytävään tulivat toiset, raskaammat as- keleet nopeasti, melkein juosten. Uusi, tumma miehenään huusi: "Heiti Virkkunen! Löytyykö sitä kakaraa! Meidän on mentävä, nyt heti!"</p> <p>Mikaelista tuntui kuin hän olisi melastus jäispuikon. Ääni kuului koulun rehtorielle! Jos hän paljastuisi nyt, mikään ei enää pelastaisi häntä! Mikael yritti miettii kuumaisesti, mutta kauhu jäähetti hänen ajatuksensa. Mitään pakotietä ei ollut!</p> <p>6</p>	<p>"En vielä, herra Rehtori... odottakaa vain hetken. Mikael!" Heiti Virk- kusen ääni jatkoi. Hänen äänensä muuttui vieläkin kimeämmäksi. Hänkin varmaan pelkää rehtoria, Mikael ajatteli vapisten.</p> <p>"Ei, rouva Virkkunen," rehtorin ääni oli hiljainen, mutta vastusta- maton kuin hyökyaalto. "Meillä ei ole aikaa tähän." Hänen askeleensa katoivat käytävään. Heiti Virkkunen ilmeisesti seisoi vielä hetken hiljaa, kitiäisi sitten vielä kerran "Mikaeli!", ja sitten hänenkin askeleensa toitto- nivat juosten.</p> <p>Mikael istui vielä hetken pöydän alla kuunnellen. Ei mitään. Hiljaa, aivan hiljaa hän nousi pöydän alta ja kurkisti käytävään. Ei ketään! Mikael ei koskaan ollut ollut yhtä helpottunut. Hän oli selvinnyt! Mutta nyt oli kiire. Puristaen kuningattaren kukkaa tiukasti rintansa vasten hän syöksyi koulun takaosalle ja ulos siitä.</p> <p>Koulun takapiha oli kiellettyä aluetta, mutta tänään siellä ei ollut yhtäkään talonmestä tai tupakaoiva opettajaa. Mikael juoksi asfaltin poikki, suuren mustan tynnyrin luo, ja avasi varovasti kukkaa ympäröivän sanomalehden.</p> <p>Kukka oli pieni, mutta hyvin kaunis. Siinä oli kiittävät, vihreät terä- lehdet ja erikoinen kullanvärinen kukinto, joka ei ollut vielä kokonaan auennut. Mikaelin mielestä se näytti aivan pieneltä kruunulta - juuri sellaiselta kukalta, joka annetaan kuningattarelle.</p> <p>Ja kuten Mikael oli pelännyt, mutta pienessä ruukussa, josta tuo pilkku kruunu kurotti ylöspäin, oli aivan kuivaa. Varovasti Mikael otti siirsi kä- dellään heman kylmää sadevettä ruukkua ja kaari kukan huolellisesti</p> <p>7</p>
--	---

Kuva 30. Luonnos kirjan taitosta.

<p>taas sanomalehtien sisään. Paketti ei enää ollut aivan yhtä siisti kuin alun perin. Mutta sisältö onkin tärkein, Mikael ajatteli. Hän suorittaisi tärkeän tehtävänsä kunnolla.</p> <p>Kukan käärittäen Mikael juoksi takaisin sisään koulun. Missään ei nyt kuulunut askelia, joten Mikael juoksi mahdollisimman hiljaa aivan ulko- ovelle asti ja kurkisti ulos. Hänen ilokseen ovelta ei enää ollut yhtäkään vartioivaa opettajaa. Hän pääsi helposti liivahtamaan bussiin, eivätkä opettajat voisi todistaa hänen lintsanneen töistä! Mikael pinkaisi juok- suun, ensin koulun seinämän viertä aidan luo, sitten aidan varjossa kohti pysäkkiä. Koko matkalla kukaan ei huomannut Mikaelia. Edes päästyään parkkipaikalle, jossa bussi oli odottanut, Mikael ei törmännyt yhteenkään opettajaan.</p> <p>Ulkona ei ollut ketään. Bussi oli poissa. Toinen luku Kaupunki oli hiljainen.</p> <p>Niin kauan kuin Mikael muisti, oli hän öisin ikkunan avatessaan kuullut autojen hurinaa, ovien kolahduksia, ohikulkevien ihmisten huudahduksia, askeleita. Nyt se kaikki oli poissa. Yksikään jalankulkijaa tai auto ei tiikku- nut kadulla, missään ei auennut ikkuna, mistään ei tullut nenään pakoi- kaasun tai tupakan hajua.</p> <p>Mutta ei kaupunki todella hiljainenkaan ollut. Tuuli puhalsi talojen välistä, ja sen ääni muuttui hiljaisesta huminasta oudoiksi, aavemaisiksi vihelyiksi, jotka tuntuivat yhtyvän kummalliseen lauluun. Tuuli poimi mukaansa tyhjiä muovipusseja, sanomalehtiä ja roskia, ja ne kulkiivat hiljaa katuja pitkin, rapisten ja kahisten toisiaan vasten, kuin pienet eläi- met jotka etsivät turhaan ruokaa hylättyä kadulta.</p> <p>Mikael muisti, kuinka hän monta vuotta sitten oli ollut luokkareikäellä Purulassa, missä oppilaat oli viety oikeaan metsään. Mikael oli ihmeissään katsanut ympärillä kohoavia puita, joita oli niin paljon, ettei missään suunnassa näkynyt muuta kuin puuta. Silloinkin tuuli oli puhaltanut met- sän läpi saaden aikaan suhinaa ja kahinaa, aivan kuin puut olisivat hiljaa puhuneet toisilleen, kaikki yhtä aikaa. Mikaelista tuntui, että nyt kun ihmiset olivat poissa, myös kaupungin valtavat, betoniset talot olivat al- kaneet kutsuailla ja laulaa ihmeellisiä, surullisia lauluja. Jossain kaukana kuului vielä musiikkia, varmaankin jostain päälle unohutuneesta radiosta, mutta yhtäkkiä ääni muuttui kohinaksi ja katosi muiden, ei-ihmismäisten äänten joukkoon.</p> <p>8</p>	 <p>9</p>
---	--

Kuva 31. Luonnos kirjan taitosta.

Kuva 32. Luonnos kirjan taitosta.

4 VALMIIT KUVITUKSET

Mietin pitkään kuvia suunnitellessani käytäntö niissä värejä vai en. Tulin lopulta siihen tulokseen, että teen kaikista kuvista mustavalkoisia. Tähän vaikutti eniten se, että minua on aina kiinnostanut tusseilla ja lyijykynällä tehty taide, missä väriskaala on syvän mustasta paperin valkoiseen. Mustavalkokuvissa pitää erityisesti ottaa huomioon kontrasti. Sillä saadaan kuviin dynamiikkaa ja mielenkiintoa. Kontrastilla tarkoitan juuri sen koko mustasta valkoiseen ulottuvan sävy skaalan käyttöä jokaisessa kuvassa.

Valitsin kuvituksen tekotavaksi digitaalisen maalaamisen, koska siinä on niin paljon etuja perinteisiin piirustus- ja maalaustekniikoihin nähden. Voin käsitellä tekemiäni kuvia kuin valokuvia, sillä Photoshop - kuvankäsittelyohjelma on monipuolinen käyttää sekä digitaaliseen maalaamiseen, että kuvankäsittelyyn. Digitekniikalla työ nopeutuu huomattavasti, koska esimerkiksi maalauksen kontrastia voi muuttaa helposti muutamaa nappia painamalla. Tällainen ei ole perinteisillä tekniikoilla mahdollista. Myöskin kaikenlasten valaistusefektien tekeminen on helppoa ja nopeaa.

Tunnelma kuvissa on tarkoituksellisesti melko synkkä. Tarinan luonteeseen kuuluu mielestäni tietynlainen synkkyys. Kuvissa kuitenkin on myös paljon valkoista, joka luo toivoa katsojassa. Pyrin luomaan vahvan tunnetilan jokaiseen kuvaan ja onnistuin siinä mielestäni melko hyvin.

Kuvilla on tärkeä rooli tarinankerronnallisesti tekstin tukena. Tämän otin huomioon erityisesti tehdessäni kuvakäsikirjoitusta. Suunnittelin kuvat niin, että ne osaltaan myös syventäisivät ja taustoittaisivat tekstiä. Tarkoitan tällä sitä, että kuvissa näkyy paljon sellaista, mistä tekstissä ei mainita lainkaan, tai sivuutetaan hyvin nopeasti. Yksi iso mielenkiintoinen haaste olikin luoda tarinaa pelkästään kuvien avulla. Kuvissa on paljon viittauksia, mitkä asettavat tekstissä kerrottuja asioita kyseenalaisiksi. Vasta sitten kun kaikki kuvat ovat valmiita, voin arvioida kuinka hyvin tämä tarina tarinassa ideani toimi käytännössä.

Seuraavaksi esittelen tähän mennessä valmistuneet kuvat.

Kuva 33. Päähenkilö yksin portailta surullisena.

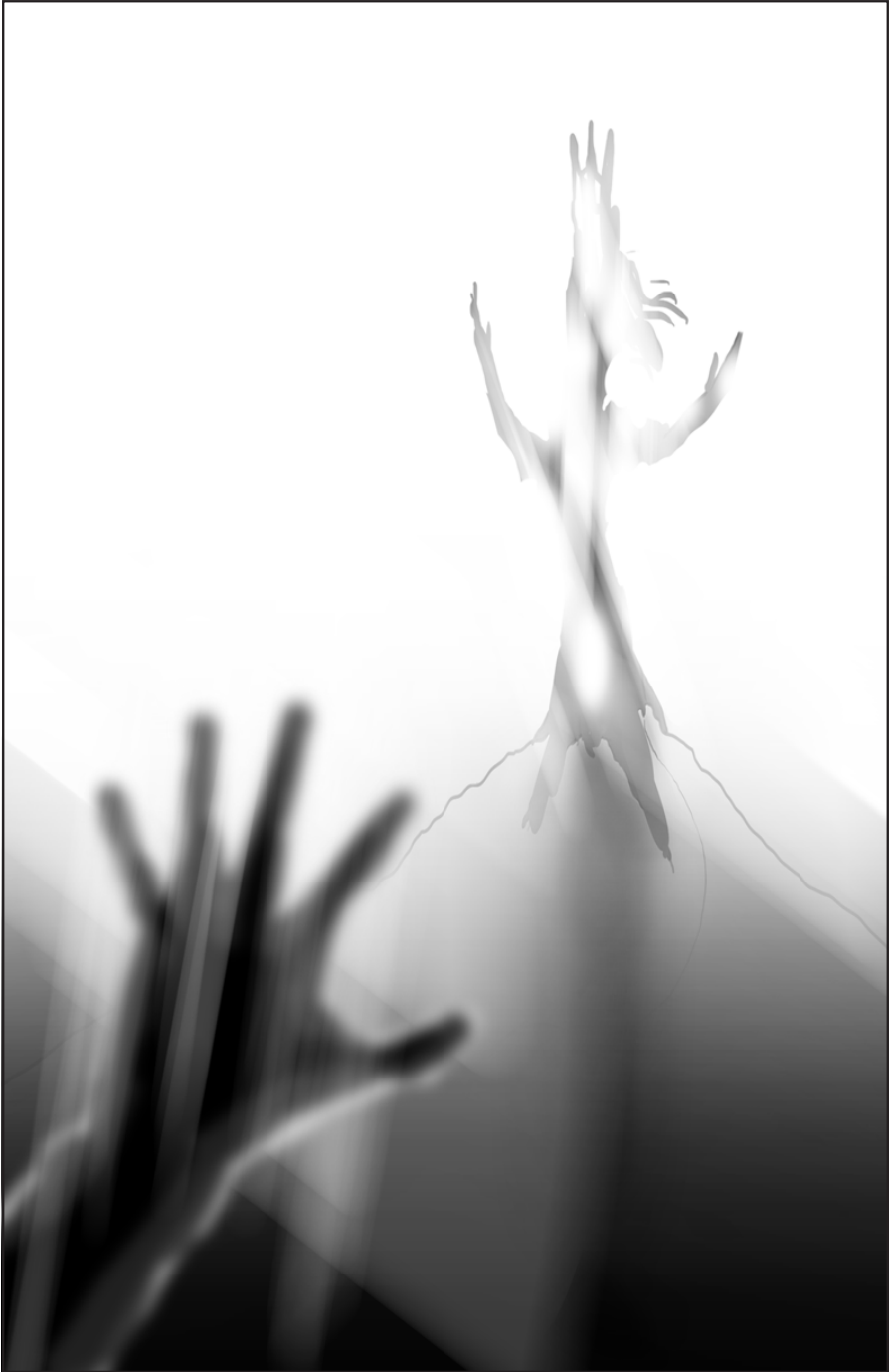
Kuva 34. Matkalle lähdessä.

Kuva 35. Metsätiellä.

Kuva 36. Kuorma-auton lavalla.

Kuva 37. Päähenkilö häikäistyy.

Kuva 38. Yön kaupunki.

Kuva 39. Taivasiin ulottuva puu.

5 TULOKSET JA ARVIOINTI

Tavoitteenani opinnäytetyössä oli oppia kuvittamaan ja käymään kuvittamisen prosessi läpi ja oppia hallitsemaan sitä monipuolisesti. Aikataulutus ja siinä pysyminen osoittautui mielestäni tämän prosessin haasteellisimmaksi osuudeksi. Jouduin useaan otteeseen muuttamaan työni valmistumisajankohdan arviota. Tämä johtui siitä, että en kyennyt prosessin aikana niin pitkäjänteiseen työskentelyyn kuin olisin halunnut. Yhtäjaksoinen opinnäytetyöskentely onnistui siis vain tiettyinä ajanjaksoina, jolloin kykenin määrätietoisesti edistämään työn etenemistä. Toisaalta tauot työstämisessä toivat mukanaan uusia ideoita ja etäisyys auttoi jaksamaan uudella tavalla.

Kykenin mielestäni olemaan systemaattinen ja järjestelmällinen koko prosessin ajan. En missään vaiheessa hukannut työni punaista lankaa ja olin koko ajan kärryillä siitä, mitä minun on tehtävä seuraavaksi. Tässä kohtaa erityisesti blogi auttoi, koska siellä oli aina se mitä olin tehnyt viimeksi, jos olin pitänyt pidemmän tauon työskentelystä. Nimesin tiedostot ja järjestin kansiot loogisesti. Tein varmuuskopioita ahkeraan tiedostojen häviämisen estämiseksi.

Systemaattista analyysia käyttämällä rakensin kuvistani monivaihteisia ja mielenkiintoisia. Kuvituskuvien on johdatettava tarinaa eteenpäin sellaisella tavalla, joka on lukijalle mielekäs. Tässä kohtaa jouduin taiteilemaan selkeän ymmärrettävyyden ja monitulkintaisuuden välillä. Kuvitukseni lähtökohta oli nimittäin luoda kuvien avulla tarina tarinan sisälle. Eli kuvissa oli tarkoitus esittää tarina, joka ei olisi selkeästi ilmaistu tekstissä. Tähän juuri tarvitsin systemaattista analyysia. Pyrin rakentamaan tietoisesti kuviani analysoimalla niitä samalla. Tein kuviin elementtejä ja viittauksia kuvan ulkopuolelle. Eli kuvien tarina eroaa hieman tekstin tarinasta sisältämällä jonkin verran enemmän symbolisia elementtejä, mutta myös suoria viittauksia tarinaan, josta tekstissä ei niin selkeästi kerrota. Mielestäni onnistuin tämänkaltaisessa kuvakerronnassa hyvin.

Ennen varsinaista systemaattista analyysia tutustuin kuvittamiseen Anja Hatan kirjan avulla. Tämän kirjan avulla opin paremmin kuvittamiseen liittyvän

peruskäsitteistön. Opin myös soveltamaan semiotiikkaa kuvittamisen apuvälineenä. Syvensin mielestäni hyvin jo aiempaa tietämystäni semiotiikan filosofiasta ja käsitteistöstä.

Blogin ylläpitäminen osoittautui hyväksi tavaksi jakaa tietoa työni etenemisestä ja se loi hyvällä tavalla vuorovaikutusta minun ja käsikirjoittajan välille. Blogi on varteenotettava kanava hyödyntää tulevaisuudessakin visuaalisen materiaalin esiintuomisessa ja analysoimisessa. Se toimi niin kuvapankkina, kuin kommunikaation välineenäkin helposti.

En pyrkinyt täydellisyyteen opinnäytetyöni tekemisessä vaan oppimisprosessiin, jossa on selkeä päämäärä ja työnkulku on hallittu kokonaisuus. Minun on kuitenkin vielä opeteltava aikataulun hallintaa.

Tästä projektista opin paljon. Ylitin itseni monessakin asiassa. Ensinnäkin en ole tottunut kirjoittamaan pitkiä yhtenäisiä tekstejä. Nyt pakotin itseni keskittymään kirjallisen aineiston tuottamiseen. Olen aina ollut parempi ilmaisemaan itseäni kuvallisesti, mutta nyt ylitin tietynlaisen mukavuusalueen kirjoittamisen suhteen. Opettelin kirjoittamaan siitä, mitä parhaillaan olin tekemässä. Juuri kirjoittamisen vaikeuden vuoksi kuvakäsikirjoitus toimi minun kohdallani niin hyvin kirjan suunnittelussa. Siinä nimittäin pystyin suunnittelemaan kirjaa kuvallisella ilmaisulla, jota täydensivät lyhyet kirjalliset selitykset kuvien sisällöistä.

Toiseksi ylitin itseni siinä, että pystyin luomaan kuvasarjan, jossa kaikki kuvat on heti tunnistettavissa yhtenäisestä tyylistään. Sain mielestäni kuvat näyttämään siltä, että ne ovat yhtenäinen kokonaisuus.

Mielestäni onnistuin hyvin kehittämään systemaattisesti kuvitustyyliäni. Kuva kivalta tekeminen nopeutui ja löysin yhä helpommin, mitä kuvien pitäisi sisältää. Tässä auttoi kuva-analyysimenetelmä, jota käytin luodessani ensimmäisiä kuvituksiani. Integroin tämän analysoinnin ajatusmaailmaani kuvia tehdessäni niin, että siitä tuli luonnollinen osa jokaista kuvantekoprosessia.

Tällä hetkellä kuvituskuvista valmiina ovat ne, jotka olen esitellyt tässä opinnäytetyössä. Loput kuvat pyrin valmistamaan kesän ja alkusyksyn 2012 aikana. Näin kirja voisi valmistua viimeistään vuoden 2012 loppuun mennessä. Aion tehdä lopullisesta kirjan taitosta niin laadukkaan, että sen voi lähettää kustantajille siinä toivossa, että kirja julkaistaan.

AINEISTOT

- Anno, H. 1995. Neon Genesis Evangelion. Japanilainen animaationsarja. Gainax.
- Gravett P. 2005. Manga: 60 vuotta japanilaista sarjakuvaa. Kustannusosakeyhtiö Otava. Helsinki. Painettu Kiinassa.
- Hayashi, H. 2003. How to draw manga: Female Characters. Japan Publications Trading Co., Ltd. Japani.
- Iwasaki, Y. 2000. Love Hina. Japanilainen animaationsarja. XEBEC.
- Katabuchi, S. 2006. Black Lagoon. Japanilainen animaationsarja. Madhouse.
- Lehmann, T. R. 2005. Manga: Masters of the Art. New York Collins Design. An Imprint of HarperCollinsPublishers. Kiina.
- Miller, F., Rodriguez, R. 2005. Sin City. Elokuva. Troublemaker Studios.
- Oba T., Obata T. 2003-2006. Death note. Japanilainen sarjakuva. Shueisha Publications.
- Posemaniacs 2012. [viitattu 3.2.2012] (saatavissa: <https://www.posemaniacs.com>).
- Society for the Study of Manga Techniques, The. 2003. How to draw manga Volume 1: Compiling Characters. Japan Publications Trading Co., Ltd. Japani.
- Szunyoghy A., Fehér G., Könemann (toim.) 2006. Anatomian piirustusopas: Ihminen, eläin, vertaileva anatomia. Kiina.
- Vuorinen, J. 1997. Taideteos merkinä: Johdatus semioottiseen taidekäsitykseen. Hakapaino Oy.

LÄHTEET

Fiske, J. 1996. Merkkien kieli. Johdatus viestinnän tutkimiseen.
Tampere: Vastapaino

Hatva, A. 1993. Kuvittaminen. Helsinki: Karisto Oy.

Koskennurmi-Sivonen R. 2012 [viitattu 3.2.2012].
Saatavissa: <http://www.helsinki.fi/~rkosken/system.pdf>.

Nyman Joni. 2012 [viitattu 29.4.2012].
Saatavissa: <http://tekstikuviksi.blogspot.com/>

LIITTEET

LIITE 1

Juuso Korhosen kirjoittama tarina

Ensimmäinen luku

”Äkkiä nyt, Sami! Bussi lähtee ihan pian!”

Kimakka pojanääni kantautui kirkkaana koulupihan yli, mutta mahdollinen vastaus siihen hävisi kaaokseen. Piha oli kaaoksen vallassa; lapset juoksentelivat edestakaisin kiljuen, opettajat huusivat, kantoivat tavaroita ja yrittivät turhaan saada valtavaa lapsimassaa järjestymään ryhmiin.

Pihalla kaikuva meteli levisi ympäristöön vailla vastausta. Korkeat, betoniset talot olivat hiljaisia kuin hylätyt munakennot. Lähes kaikki parkkipaikat olivat tyhjiä, ja siellä täällä maassa lojui hylättyjä vaatteita, kirjoja ja huonekaluja, jotka eivät olleet mahtuneet takakontteihin. Vain muutama ihminen liikkui vielä katuja pitkin, ja kaikki liikkuivat nopeasti ja pois päin keskustasta. Kukaan ei pysähtynyt katsomaan koulua, joka yhä kuhisi elämää nukahtaneen kaupungin keskellä.

Mikael katseli katua koulun katolta ja mietti, olivatko kaikki aikuisetkin lähteneet luokkaretkelle. Olisiko Koivulaaksossa tilaa kaikille kaupungin asukkaille? Mikael ei halunnut joutua nukkumaan samassa sängyssä muiden luokkatoverien kanssa – Sakari potki, ja Leevi kuorsasi.

Katolle pääsy oli lapsilta ehdottomasti kielletty, mutta Mikael oli luokkansa paras kiipeilijä, eikä kenelläkään opettajista ollut tänään aikaa etsiä yhtä puuttuvaa poikaa. Mikael oli paennut, kun vanhemmat pojat yrittivät pakottaa hänet pakkaamaan retkieväitä, juossut läpi koulun yläkerran ja kiivennyt katolle ränniä pitkin. Jos ylempiluokkalaiset olivat nähneet hänet, he eivät olleet uskaltaneet seurata häntä.

Mikaelin katsellessa viimeinen aikuinen – lihava nainen joka kantoi kolmea valtavaa laukkuja – katosi kulman taakse. Katu koulun edessä oli nyt täysin tyhjä. Pihalla juoksevia lapsia se ei häirinnyt, mutta porttia vartioiva

opettaja näytti hikoavan entistä kovemmin, vaikka alkusyksyinen päivä ei ollut järin lämmin. Mikael tunsi vatsassaan epämääräisen, ikävän tunteen – samanlaisen kuin kauan sitten, kun opettajat olivat tulleet hakemaan hänet kotoa. Aikuiset eivät koskaan sanoneet sitä, mutta jotain oli vialla.

Ajatus kaikkosi kuitenkin Mikaelin mielestä, kun sisälle kouluun johtava ovi aukesi. Ainoastaan opettajilla oli avain siihen oveen. Mikael oli valmiina juoksuun, mutta ei ehtinyt ajoissa – ovi aukesi, ja puoliksi ylhäällä oleva Mikael tuijotti silmiin yllättyntä vanhempaa poikaa, joka oli avannut oven.

Mikael jähmettyi paikalleen. Poika oli Joakim, kuutosluokkalaisten johtaja. Häneltä Mikael ei pääsisi juoksemaan karkuun – ei edes ränniä pitkin.

Joakim ei kuitenkaan vaikuttanut haluavan ottaa Mikaelia kiinni. Hän katseli nuorempaa poikaa hetken mietteliäänä, ja hymyili ovelasti. ”Kakkonen. Kuka sinä olet?” Joakimin ääni oli kova ja möreä – jotkut sanoivat, että hän oli saanut äänenmurroksen jo ykkösluokalla. Kukaan ei voinut olla kuulematta sitä ääntä.

”Mikael,” pienempi poika vinkaisi seisten selkä jäykkänä. Kertoisiko Joakim opettajille? Mikael inhosi jälki-istuntoa. ”Minä olin -”

Joakimin kumiseva ääni hiljensi Mikaelin hetkessä. ”Laiskottelemassa. Etkö tiedä, että luokkaretkelle lähdetään aivan pian? Kaikkien on tehtävä työtä, että ehdimme ajoissa Koivulaaksoon.”

”Kyllä. Anteeksi.” Mikael vastasi. Joakim ei vaikuttanut edes kuulevan.

”No, koska olet siinä, saat tehdä jotain hyödyllistä. Ota tämä,” hän sanoi ojentaen kädessään olevaa paperikartiota, jota Mikael ei ollut aikaisemmin huomannut. Mikael ojensi kätensä ja otti paperit käteensä. *Se on kukka*, hän ajatteli. Kartio oli pieni, sanomalehdistä kääritty kasa, jollaisia Mikael oli nähnyt opettajien kantavan jouluna.

”Tämä on hyvin tärkeä kimppu, Mika,” Joakim selitti. ”Kun pääsemme Pääkaupunkiin, se annetaan Kuningattarelle.”

Mikaelin silmät laajenivat. Kuningattarelle? Hän ei ollut koskaan nähnyt Kuningatarta tai Kuningasta, mutta tytöt kertoivat aina, että he olivat

satumaisen kauniita, valtavan suuria ja pelottavia. Ja Pääkaupunki! Mikael oli nähnyt kuvan sen taloista, jotka ulottuivat taivaaseen asti. Mutta kuinka he voisivat päästä Pääkaupunkiin?

”Mutta me olemme menossa Koivulaaksoon.”

”Pääkaupunki on matkalla Koivulaaksoon. Pysähdymme siellä illalla, ja siellä kukat annetaan kuningattarelle kiitoksena koulultamme.”

Kiitoksena mistä? Mikael ajatteli, mutta ei uskaltanut keskeyttää Joakimia.

”Minä annan kukat, mutta minulla on parempaakin tekemistä kuin kantaa niitä ympäriinsä. Pidä niistä huolta, ja anna ne minulle, kun tulemme Pääkaupunkiin. Onko selvä?” Joakim tuijotti Mikaelia silmiin. Mikaelin polvet alkoivat tutista.

”Kyllä, Joakim. Pidän niistä hyvää huolta.”

”Hyvä. Parasta olisi.” Joakim tokaisi ja lähti harppomaan kohti katon toista ovea. Mikael ei tiennyt, minne se johti. Ovelle päästyään Joakim vilkaisi taakseen ja kurtisti kulmiaan. ”Vieläkö sinä olet siinä? Alakertaan, ja vauhdilla!”

Mikael juoksi portaat alas kovaa. Kuningattaren kimppu! Ja tehtävä oli uskottu juuri hänelle! Varmaan Joakim oli antanut tehtävän Mikaelille pienenä rangaistuksena laiskottelusta, mutta ei tällaista tehtävää olisi kenelle tahansa suotu. No, Mikael näyttäisi olevansa luottamuksen arvoinen.

Yhtäkkiä Mikael pysähtyi. Olivatko kukat varmasti kunnossa? Pääkaupunkiin oli varmaankin pitkä matka, eikä bussissa olisi mahdollista kastella kukkia. Mikael tutki kädessään olevaa pientä kartiota. Sen sisällä tuntui olevan jonkinlainen kova ruukku, varmaankin juuri pitkää matkaa varten. Mutta oliko kukka kasteltu? Joakimilla oli kova kiire, ei hän varmaankaan ollut ehtinyt ajatellakaan sellaista. Mikael kääntyi kannoillaan ja alkoi juosta kohti pesuhuonetta. Hän hoitaisi tehtävänsä kunnolla.

Pesuhuoneen hanasta ei kuitenkaan tullut vettä, eikä tullut myöskään keittiöstä, suihkusta tai edes tyttöjen pesuhuoneesta, johon Mikael urhoollisesti pakottautui viimeisenä vaihtoehtona. Mikael pelkäsi jo, ettei

pystyisikään kastelemaan kukkia, kunnes yhtäkkiä muisti, että koulun takana oli iso, musta tynnyri, johon sadevesi valui katolta. Vesi ei ollut kovin puhdasta, mutta tuskinpa kukat siitä välittäisivät.

Mikael oli jo melkein koulun ovella, kun hän kuuli äänen, joka sai kylmät väreet kulkemaan hänen selkäänsä pitkin. Opettajat huusivat hänen nimeään! He olivat siis sittenkin huomanneet yhden oppilaista puuttuvan, ja nyt etsivät Mikaelia! Varmaankin he antaisivat hänelle jälki-istuntoa, ja mikä vielä kauheampaa, ottaisivat pois kuningattarelle tarkoitetun kukan, joka oli uskottu hänen haltuunsa!

Sydän tykyttäen Mikael juoksi takaisin koulun käytävälle. Opettajat eivät saisi löytää häntä! Mikaelin kauhuksi hänen takaansa kuului huudahdus ja ripeät aikuisen askeleet alkoivat lähestyä. Epätoivoisena Mikael syöksähti yhteen hiljaisista luokkahuoneista, sukelsi opettajan pöydän alle ja pidätti hengitystään.

”Mikael!” huuto käytävältä, aivan läheltä, sai Mikaelin hypähtämään ja melkein lyömään päänsä pöytään, mutta hän puristi kätensä suunsa eteen ja pysyi hiljaa. Askeleet kulkivat luokkahuoneen ohi ja pysähtyivät sitten.

”Ei häntä näy,” opettaja Virkkusen kimeä ääni kuului käytävästä. ”Mikael!” Hänen huutonsa oli kuin liitutaalua raapiva haarukka.

Mikaelia alkoi jo pyörryttää, ja tuntui, että hänen sydämensä hakkasi kuin konekivääri. Mutta silloin käytävään tulivat toiset, raskaammat askeleet nopeasti, melkein juosten. Uusi, tumma miehenääni huusi: ”Neiti Virkkunen! Löytyykö sitä kakaraa? Meidän on mentävä, nyt heti!”

Mikaelista tuntui kuin hän olisi nielaissut jääpuikon. Ääni kuului koulun rehtorille! Jos hän paljastuisi nyt, mikään ei enää pelastaisi häntä! Mikael yritti miettiä kuumeisesti, mutta kauhu jähmetti hänen ajatuksensa. Mitään pakotietä ei ollut!

”En vielä, herra rehtori.. odottakaa vain hetkinen. Mikael!” Neiti Virkkusen ääni jatkoi. Hänen äänensä muuttui vieläkin kimeämmäksi. *Hänkin varmaan pelkää rehtoria*, Mikael ajatteli vapisten.

”Ei, rouva Virkkunen,” rehtorin ääni oli hiljainen, mutta vastustamaton kuin hyökyaalto. ”Meillä ei ole aikaa tähän.” Hänen askeleensa katosivat

käytävään. Neiti Virkkunen ilmeisesti seiso i vielä hetken hiljaa, kiljaisi sitten vielä kerran ”Mikael!”, ja sitten hänenkin askeleensa loittonivat juosten.

Mikael istui vielä hetken pöydän alla kuunnellen. Ei mitään. Hiljaa, aivan hiljaa hän nousi pöydän alta ja kurkisti käytävään. Ei ketään!

Mikael ei koskaan ollut ollut yhtä helpottunut. Hän oli selvinnyt! Mutta nyt oli kiire. Puristaen kuningattaren kukkaa tiukasti rintaansa vasten hän syöksyi koulun takaovelle ja ulos siitä.

Koulun takapiha oli kiellettyä aluetta, mutta tänään siellä ei ollut yhtäkään talonmiestä tai tupakoivaa opettajaa. Mikael juoksi asfaltin poikki, suuren mustan tynnyrin luo, ja avasi varovasti kukkaa ympäröivän sanomalehden.

Kukka oli pieni, mutta hyvin kaunis. Siinä oli kiiltävät, vihreät terälehdet ja erikoinen kullankeltainen kukinto, joka ei ollut vielä kokonaan auennut. Mikaelin mielestä se näytti aivan pieneltä kruunulta – juuri sellaiselta kukalta, joka annetaan kuningattarelle.

Ja kuten Mikael oli pelännyt, multa pienessä ruukussa, josta tuo pikku kruunu kurotti ylöspäin, oli aivan kuivaa. Varovasti Mikael otti siirsi kädellään hieman kylmää sadevettä ruukkuun ja kääri kukan huolellisesti taas sanomalehtien sisään. Paketti ei enää ollut aivan yhtä siisti kuin alun perin. *Mutta sisältö onkin tärkein*, Mikael ajatteli. Hän suorittaisi tärkeän tehtävänsä kunnialla.

Kukan käärittyään Mikael juoksi takaisin sisään kouluun. Missään ei nyt kuulunut askelia, joten Mikael juoksi mahdollisimman hiljaa aivan ulko-ovelle asti ja kurkisti ulos. Hänen ilokseen ovella ei enää ollut yhtäkään vartioivaa opettajaa. Hän pääsisi helposti livahtamaan bussiin, eivätkä opettajat voisi todistaa hänen lintsanneen töistä! Mikael pinkaisi juoksuun, ensin koulun seinämän viertä aidan luo, sitten aidan varjossa kohti pysäkkiä. Koko matkalla kukaan ei huomannut Mikaelia. Edes päästyään parkkipaikalle, jossa bussi oli odottanut, Mikael ei törmännyt yhteenkään opettajaan.

Ulkona ei ollut ketään.

Bussi oli poissa.

Toinen luku

Kaupunki oli hiljainen.

Niin kauan kuin Mikael muisti, oli hän öisin ikkunan avatessaan kuullut autojen hurinaa, ovien kolahduksia, ohikulkevien ihmisten huudahduksia, askeleita. Nyt se kaikki oli poissa. Yksikään jalankulkija tai auto ei liikkunut kadulla, missään ei auennut ikkuna, mistään ei tullut nenään pakokaasun tai tupakan hajua.

Mutta ei kaupunki todella hiljainenkaan ollut. Tuuli puhalsi talojen välistä, ja sen ääni muuttui hiljaisesta huminasta oudoiksi, aavemaisiksi vihellyksiksi, jotka tuntuivat yhtyvän kummalliseen lauluun. Tuuli poimi mukaansa tyhjiä muovipusseja, sanomalehtiä ja roskia, ja ne kulkivat hiljaa katuja pitkin, rapisten ja kahisten toisiaan vasten, kuin pienet eläimet jotka etsivät turhaan ruokaa hylätyiltä kaduilta.

Mikael muisti, kuinka hän monta vuotta sitten oli ollut luokkaretkellä Purolassa, missä oppilaat oli viety oikeaan metsään. Mikael oli ihmeissään katsonut ympärillä kohoavia puita, joita oli niin paljon, ettei missään suunnassa näkynyt muuta kuin puuta. Silloinkin tuuli oli puhaltanut metsän läpi saaden aikaan suhinaa ja kahinaa, aivan kuin puut olisivat hiljaa puhuneet toisilleen, kaikki yhtä aikaa. Mikaelista tuntui, että nyt kun ihmiset olivat poissa, myös kaupungin valtavat, betoniset talot olivat alkaneet kuiskaila ja laulaa ihmeellisiä, surullisia lauluja. Jossain kaukana kuului vielä musiikkia, varmaankin jostain päälle unohtuneesta radiosta, mutta yhtäkkiä ääni muuttui kohinaksi ja katosi muiden, ei-ihmismäisten äänten joukkoon.

Mikael käveli pitkin jalkakäytävää puristaen sanomalehtikimppuansa tiukasti rintaansa vasten. Vaikka kukka oli pieni, se oli jo alkanut tuntua painavalta. Hänen jalkoihinsa sattui. Mikael tunsi jälleen kerran kyynelten kihoavan silmiinsä, mutta ravisti päättäväisesti päätään ja kiristi tahtia. Hänellä oli tehtävä!

Mutta kuinka hän voisi yksin päästä Pääkaupunkiin? Sinne oli varmasti hyvin pitkä matka, eikä Mikael edes tiennyt, missä suunnassa kaupunki oli. Voisiko hän itse ajaa autoa? Ei, ei se toimisi. Mikael oli kerran joutunut jälki-istuntoon kiivettyään välitunnilla Rouva Virkkusen autoon, eivätkä hänen jalkansa olleet yltäneet lähellekään polkimia. Polkupyörällä Mikael

ei osannut ajaa.

Mutta hänen olisi keksittävä jokin keino. Muuten hän ei mitenkään ehtisi Pääkaupunkiin ennen kuin kuningattaren kukka kuihtuisi. Hän ei myöskään pääsisi mukaan luokkaretkelle. Ja mitä hänelle tapahtuisi yksin kaupungissa? Mikaelilla alkoi olla kova nälkä, mutta hän puri urhoollisesti hampaansa yhteen ja jatkoi eteenpäin tietämättä kävelikö oikeaan suuntaan.

Aikaa tuntui kuluneen päiviä. Harmaat rakennukset ja hylätyt autot matelivat ohi molemmilla puolilla. Ne kaikki näyttivät samanlaisilta, ja välillä Mikael pelkäsi, että hän käveli suurta ympyrää. Tai kenties aika oli kokonaan pysähtynyt, ja hän tosiasiansa pysyi koko ajan paikoillaan, vaikka kuinka kävelisi. Mikael muisteli satua, jossa kaksi lasta olivat eksyneet pimeään metsään ja joutuneet hirmuiseen vaaraan. Korkeat, humisevat talot alkoivat näyttää tummilta ja pelottavilta, aivan kuin ne olisivat koko ajan kurkottaneet lähemmäksi Mikaelia.

Mutta yhtäkkiä ympärillä ei enää ollutkaan taloja. Yllättyneenä Mikael pysähtyi ja katsoi ympärilleen. Takanapäin oli kaupunki, kaikkine suurine taloineen, mutta molemmilla sivuilla katu yllättäen katosi. Vasta hetken hölmistyneenä tuijotettuaan Mikael tajusi saapuneensa sillalle, joka leikkasi kahtia valtavan vesimassan joka molemmilla sivuilla jatkui niin kauas kuin silmä kantoi. Edessä, varmaankin monen kilometrin päässä, näkyi vastaranta ja lisää taloja.

Ehkä se on Pääkaupunki, Mikael ajatteli sydän pamppaillen ja pinkkaisi juoksuun siltaa pitkin.

Silta oli uskomattoman suuri. Yksi toisensa perään veden keskeltä nousi korkeita, valkoisia puomeja, joista jokaisesta roikkui kymmeniä paksuja vaijereita, jotka kannattelivat leveää betonista katua veden päällä. Aurinko, joka oli jo alkanut laskea alas, välähteli vaijereissa ja heijastui häikäisten Mikaelin silmiin niin, että näytti siltä kuin vastaranta olisi ollut tehty kokonaan valosta. Mutta vaikka Mikael kuinka juoksi, ei se näyttänyt tulevan yhtään lähemmäksi.

Silta tuntui jatkuvan ikuisesti. Kun Mikael lopulta pääsi sen päähän, auringosta näkyi enää vain ohut viiru talojen yllä. Mikael oli aivan uuvuksissa, mutta hän pakotti itsensä silti jatkamaan eteenpäin ja katselemaan ympärilleen.

Täälläkin oli joka puolella taloja, mutta ne eivät olleet enää valtavia, betonisia torneja niin kuin sillan toisella puolella. Täällä talot olivat matalampia ja usein kapeampiakin, ja ne näyttivät kaikki erilaisilta. Osa oli tehty puusta, osa tiilistä, ja moni oli maalattu, siniseksi tai keltaiseksi tai puhtaasti valkoiseksi. Jotkin taloista näyttivät todella kauniilta; niitä ympäröivät suuret pensasaidat ja puutarhat, niiden pihalla oli suihkulähteitä ja niissä oli komeita pylväitä ja parvekkeita. Mutta toiset taloista olivat pieniä ja rumia hökkeleitä, joissa oli ruosteiset peltikatot ja rapistunutta maalia seinässä.

Mikael katseli niitä kaikkia ihmeissään, mutta pikku hiljaa pelko alkoi jälleen puristaa hänen rintaansa. Hän ei ollut koskaan käynyt Pääkaupungissa, mutta hän oli kuullut siitä tarinoita – siellä kaikki oli suurta ja kaunista, paljon ihmeellisempää kuin koulun lähellä. Tämä kaupunki näytti pieneltä ja tavalliselta.

Ei tämä ole Pääkaupunki, Mikael ajatteli onnettomana. Hän oli lähtenyt väärään suuntaan, ja nyt hän oli eksyksissä. Miten hän ikinä voisi löytää Pääkaupunkiin? Yhtäkkiä väsymys ja nälkä alkoivat tuntua ylivoimaisen kovilta. Mikaelia alkoi itkettää.

Aurinko oli kadonnut talojen taakse, ja pimeys hiipi pikku hiljaa kaduille. Jossain kaukana kajasti lamppujen valoa, mutta täällä katuvalot pysyivät pimeänä. Kylmä tuuli puhalsi katua pitkin saaden Mikaelin ihon kananlihalle. Hänen jalkansa eivät enää jaksaneet, ja hän kyyristyi seinän viereen ja käpertyi pieneksi palloksi. Se ei saanut oloa tuntumaan yhtään paremmalta.

Talojen varjot juoksivat katujen poikki ja häipyivät pimeyteen.

Mikael käveli yksin pimeää, pimeää polkua pitkin. Hän ei enää muistanut, kuinka kauan hän oli kävellyt, tai kuinka kauas hänen oli vielä kuljettava. Hän ei enää nähnyt, minne kulki, ja ainoastaan kova asfaltti, jota vasten hänen jokainen askeleensa kolahti, todisti hänen yhä kulkevan. Askelten äänet katosivat ympäröivään tyhjyyteen, eikä mistään suunnasta kuulunut vastaavaa kaikua. Eteenpäin, aina eteenpäin.

Mikael oli yksin. Hän oli eksyksissä. Hän oli epäonnistunut tehtävässään. Mutta hän ei voinut pysähtyäkään, vaikka tiesikin jo, ettei koskaan tulisi

saapumaan päämääräänsä. Mutta kävely tuntui niin raskaalta. Yhtäkkiä Mikael näki sivusilmällään välähdyksen vanhasta, vanhasta muistosta. Punainen, pehmeä matto ja suuri ikkuna josta näkyi pala sinistä taivasta. Lämmin käsi ja hymy joka oli niin tuttu, niin rauhoittava. Eikö jo olisi aika levätä?

”Älä anna periksi, soturini.”

Ääni oli kuin tuhat hopeista kelloa jotka soivat hiljaa, täydellisinä jossain kaukana. Mikaelin sydän hypähti. Hän ei ollut koskaan kuullut tuota ääntä aiemmin, mutta hänen ei hetkeäkään tarvinnut miettiä, kenelle se kuului.

”Kuningatar,” hän kuiskasi, aivan hiljaa, mutta ääni vastasi hänelle.

”Kyllä, pikku Mikael. Sinun täytyy olla vahva. Sinun on suoritettava tehtäväsi loppuun. Tule minun luokseni.”

Väsytys kaikkosi Mikaelin jaloista, ja into ja ylpeys täyttivät jälleen hänen rintansa. Aivan, hänellä oli tärkeä tehtävä! Hän ei voisi luovuttaa nyt! Mikael alkoi taas juosta eteenpäin. Hän näki yhä vain pimeyttä, mutta nyt hän tiesi jälleen kulkevasa eteenpäin.

”Minä tulen, Kuningattareni! Odota vain, olen pian siellä!” Hän huusi, yllättyen itsekin omasta urheudesta.

Kuningattaren ääni toisti hiljaa: ”Tule luokseni,” ja häipyi kaukaisuuteen, mutta sen tilalla pimeydessä alkoi loistaa valoa. Eikä vain yhtä valoa, vaan tuhansia pieniä valonpilkahduksia jotka peittivät puolet maailmasta. Ja Mikaelin juostessa niitä kohti kaksi pistettä alkoi kasvaa suuremmaksi, aina suuremmaksi, kunnes niiden valoa hädin tuskin pystyi katsomaan. Mikael kurotti kättään niitä kohti.

Hänen kätensä kosketti kylmää metallia. Mutta metalli ei ollut kuollutta ja hiljaista niin kuin muu kaupunki, vaan se värisi, kuin elävä olento. Hämmästyneenä Mikael vetäisi kätensä pois ja hyppäsi taaksepäin. Hänen yläpuolellaan taivas oli täynnä tähtiä, enemmän tähtiä kuin Mikael koskaan oli nähnyt. Hänen ympärillään kaupunki kylpi oudossa, sinisessä valossa, joka häivytti kaikki värit. Mikaelista tuntui, että hän oli astunut taas uuteen kaupunkiin – yön kaupunkiin.

Ja aivan hänen edessään oli pysähtyneenä, mutta edelleen käynnissä kuorma-auto.

Mikael tajusi heti, mitä oli tehtävä. Hiljaa, mutta niin nopeasti kuin pystyi, hän liikkui auton taakse. Siellä ei ollut ketään, mutta Mikael kuuli edestäpäin heikkoa puhetta. Hän kurkisti toiselle puolelle autoa ja näki kaksi hahmoa. Auton lamput valaisivat edessä olevaa katua monen kymmenen metrin matkalta, mutta hahmot seisoivat auton vieressä. Mikael näki vain hämärästi heidän ääriviivansa ja hehkuvat savukkeen päät heidän suissaan. Mikael kuuli muutamaan matalla äänellä puhutun sanan, muttei saanut selvää niiden sisällöstä.

Mikael mietti. Hän ei voinut tietää, keitä miehet olivat. Ehkä he olivat myöhäisiä lähtijöitä, ehkä opettajia – tai ehkä varkaita, jotka olivat tulleet kaupunkiin nyt, kun kaikki ihmiset olivat muualla. Olisi liian vaarallista näyttäytyä heille. Mutta toisaalta Mikaelin olisi päästävä auton kyytiin – muuta tietä ulos kaupungista ei olisi.

Mikael katsoi auton takaosaa. Sen luukku oli kiinni, mutta luukun yläpuolella oli vain suuri pressu, jossa oli keskellä aukeama. Hetkeäkään epäröimättä Mikael hyppäsi ja tarrasi kiinni luukun yläosasta, heilautti itsensä ylös ja raotti kangasta. Välistä mahtui helposti pujahtamaan sisään.

Auton takaosassa oli pimeää, mutta pieni ikkuna etuosassa avautui ohjaamoon ja levitti kelmeää valoa ympäriinsä. Lava oli täynnä erikokoisia laatikoita, pinoissa ja kasoissa. Osa niistä oli sidottu hihnoilla yhteen, osa vain heitelty minne sattuu. Yksi laatikoista oli auennut, ja Mikaelin maha tuntui kiertyvän solmulle, kun hän tajusi sen olevan täynnä suklaapatukoita. Mikael ei koskaan muistanut olleensa yhtä nälkäinen. Hetken hän yritti hillitä itsensä – tavallaanhan tämä oli varastamista – mutta nälkä oli niin kova, että pian Mikael jo huomasi avaavansa kuudetta suklaapatukan käärettä.

No, tuskimpa he kaipaavat muutamaa patukkaa, Mikael ajatteli. Hänen vatsassaan oli pitkästä aikaa miellyttävä, lämmin tunne, ja häntä alkoi toden teolla nukuttaa. Hämärästi Mikael tajusi auton nytkähtävän liikkeelle ennen kuin hän hitaasti vajosi uneen.

Auto oli taas pysähtynyt.

Mikael oli herännyt jonkin aikaa sitten ja tajunnut, että aurinko paistoi jälleen. Se värjäsi kuorma-auton takaosaa kattavan pressun ja paistoi läpi lukemattomista pienistä rei'istä niin, että kuomu näytti tähtitaivaalta jossain oudossa maailmassa, jossa yö oli helakan punainen eikä musta. Mikaelia ei enää väsyttänyt, mutta niin kauan kuin auto liikkui, ei hänellä ollut muuta tekemistä kuin mutustella suklaapatukoita ja tuijotella yllään leviävää tähtikarttaa. Jonkin ajan kuluttua auto kuitenkin alkoi hidastaa, ja Mikael valmistautui.

Varmistettuaan, että kuningattaren kukka oli yhä kunnossa ja hyvin pakattu ja tungettuaan taskunsa täyteen suklaapatukoita – Mikael tunsi olonsa hieman syylliseksi, mutta hänen tehtävänsä oli liian tärkeä suoritettavaksi nälkäisenä – Mikael hiipi rekan takaosaan ja kurkisti varovasti pressun välistä. Hän ei taaskaan nähnyt ketään, mutta tupakan haju tuntui hänen nenäänsä pistävänä, ja sama matala ääni, jonka hän oli kuullut, puhui taas. Tällä kertaa Mikael sai äänestä selvän:

”Ei kannata. Ei siellä ole mitään nähtävää, ja me olemme jo muutenkin aivan myöhässä.”

Toinen, melkein yhtä matala ääni vastasi: ”Mutta sinne on vain parikymmentä kilometriä! Olen aina halunnut nähdä Pääkaupungin, ja.. tämähän voi olla viimeinen mahdollisuus, vai mitä?”

Ensimmäinen mies tuhahti ”Pah! Katso kuvia kirjoista, meillä on tärkeämpää tekemistä kuin ajella näköalareittiä pitkin. Ja sitä paitsi – arveltko, että tämä vehje pääsisi pitkällekin tuollaista pikkupolkua pitkin?”

Seurasi hetken hiljaisuus, ja sitten Mikael kuuli hiljaisemman miehen mutisevan jotain – ilmeisesti hän oli taipunut toverinsa tahtoon. Alkoi kuulua kolinaa, kun miehet kiipesivät takaisin autoon.

Mikael alkoi kiireesti kiivetä ulos lavalta, mutta hänen jalkansa tarttui kiinni pressuun juuri, kun auto nytkähti liikkeelle, ja hän putosi kipeästi selälleen maahan. Kuorma-auton kuljettajat eivät huomanneet mitään, ja

pian auto oli poissa.

Mikael nousi ylös irvistäen. Pudotus oli tehnyt kipeää, mutta mitään ei näyttänyt olevan rikki. Mikael ravisteli itseään. Tuollainen pikkutälli ei häntä hidastanut! Ja nyt hän tiesi, mitä tehdä – hänen täytyisi vain seurata pientä sivutietä Pääkaupunkiin. Hän avasi silmänsä ja ällistyi.

Mikael oli oikeassa metsässä. Tie hänen jalkojensa alla ei ollut asfalttia, vaan hiekkaa, ja sitä ympäröivät molemmilla puolilla monta kymmentä metriä korkeat, vihreiden lehtien peittämät puut. Missään ei ollut ainuttakaan taloa. Ja äänet! Metsässä ei ollut kaupungin ääniä, mutta se ei myöskään ollut hiljainen niin kuin hylätty kaupunki oli ollut. Tuuli humisi puiden välissä saaden ne kahisemaan, joka suunnasta kuului pieniä rapsauksia, suhinaa ja veden solinaa. Ja linnut! Ilma tuntui olevan täynnä linnunlaulua. Sitä kuului kaikkialta, varmaan ainakin sadasta eri suunnasta, ja jokainen laulu oli erilainen. Mikaelista tuntui ihmeelliseltä, ettei ilma ollut sakeanaan lintuja – niin äänekkäitä ne olivat.

Mutta aikaa ihmettelyyn ei ollut. Vähän matkan päässä Mikaelista oli vanha metallinen tieviitta, jossa himmenneellä tekstillä luki ”Vanha Pääkaupunki”. Viitan kohdalta ristesivät sivulle päin pienempi tie, ja Mikael alkoi reippaasti kävellä sitä eteenpäin.

Metsässä käveleminen oli paljon mukavampaa kuin kaupungissa. Hiekkainen tie oli jalkojen alla mukavan pehmeä, ja puut molemmin puoli varjostivat polttavalta auringolta. Aina silloin tällöin polku kulki pienten purojen yli, ja Mikael kumartui juomaan niistä vettä, joka maistui paremmalta kuin vesi oli koskaan kaupungissa maistunut. Mikael alkoi ihmetellä, miten kaupunki oli hänestä edellisessä päivänä saattanut näyttää metsältä. Ei tämä ollut ollenkaan samanlaista!

Mikael käveli monta tuntia, niin pitkään, että aurinko oli melkein suoraan hänen päänsä päällä. Silloin hän pysähtyi pienelle puiselle sillalle joka kulki pari metriä leveän, kylmän metsäpuron yli. Hän istuutui alas ja söi muutaman suklaapatukan, lepuutti hieman jalkojaan ja nosti purosta hieman lisää vettä ruukkuun. Kukka oli auennut jo hieman enemmän – nyt se ei enää näyttänyt kruunulta, vaan ennemminkin pieneltä tähdeltä. Mikael kääri varovasti kiinni sanomalehdet, jotka olivat jo alkaneet rispaantua ja repeillä ja jatkoi matkaa uusin voimin.

Käveltyään vielä jonkin aikaa Mikael huomasi, että polku alkoi muuttua pimeämmäksi. Ensin hän luuli, että oli jälleen tulossa yö, mutta katsoessaan ylöspäin Mikael näki yhä vilauksia auringosta, mutta yhä useammin se peittyi puiden latvojen taakse. Metsä tuntui pikku hiljaa hiipivän lähemmäksi ja lähemmäksi, ja kuin huomaamatta polku kutistui yhä kapeammaksi. Puut ja pensaat olivat niin lähellä toisiaan, että ne näyttivät muodostavan seinät molemmille puolille, ja lintujen äänetkin tuntuivat kuuluvan hiljaisempina ja kauempaa.

Mikael ei osannut sanoa, kuinka kauan hän kulki läpi tuon käytävän, mutta häntä alkoi jo jonkin verran pelottaa. Oli vain yksi suunta, mihin mennä, ja hänestä tuntui, että kaikenlaiset eläimet katselivat häntä puiden takaa. Mikael alkoi juosta.

Ja yhtäkkiä kapea polku oli poissa. Mikael oli saapunut suurelle aukiolle. Puut olivat yhä korkeita ja tiheitä, mutta nyt ne ympäröivät suurta niittyä. Tällä tien molemmin puolin kasvoi pehmeää, vihreää ruohoa ja tuoksuvia kukkia. Niitty näytti muodostavan aaltoja, jotka hiljalleen kulkivat eteenpäin, kunnes ne kohtasivat kukkulan niityn toisella laidalla.

Mikael käveli haltioituneena kohti kukkulaa. Aurinko oli nyt suoraan hänen edessään, mutta puiden latvat leikkasivat sen valon tuhansiksi pieniksi valonsäteiksi, jotka maalasivat koko aukion kullan ja vihreän sävyillä. Ja kukkulan huipulla, valon ympäröimänä, Mikael näki suuren ihmishahmon, joka näytti kädet ojennettuna odottavan häntä.

Mikael ajatteli heti kuningatarta. Hän ei nähnyt hahmon kasvoja, mutta auringonsäteet näyttivät muodostavan kimaltelevan viitan ja kruunun sen ympärille. Hahmo näytti lumoavan kauniilta, lempeältä ja ylhäiseltä. Puristaen kukkaansa Mikael juoksi kukkulan huipulle.

Päästyään ylös Mikael kuitenkin pettyi; kun hän huipulla vihdoinkin sai hierottua auringon häikäisyn pois silmistään, ei suuri hahmo enää ollutkaan ihminen, vaan vanha, kuollut puu, jonka lehdettömät oksat levittäytyivät molemmille puolille. Mikael kosketti varovasti sen kaarnaa. Se tuntui kylmältä ja elottomalta. ”Se on vain puu,” hän huokaisi ääneen, pettyneenä.

”Ei mikä tahansa puu, poikaseni,” vastasi syvä miehenääni hänen takaansa.

Mikael käännähti ympäri ja perääntyi säikähtäneenä kohti puuta. Hänen

takanaan kukkulan alla seisoj vanha mies mustissa vaatteissa. Hänellä oli kädessään pitkä kävelysauva ja selässään suuri, vihreä reppu. Hänen hiuksensa ja partansa olivat pitkät ja harmaat. Hänellä oli suuret, siniset silmät, ja hän hymyili ystävällisesti.

”Tämä puu on tämän metsän sydän,” mies jatkoi. ”Se hallitsee ja suojelee kaikkia tämän metsän olentoja, niin puita, lintuja kuin ihmisiäkin.” Mies käveli ylös kukkulaa, pudotti reppunsa maahan puun eteen ja istuutui alas. Mikael otti varovasti joitakin askelia taaksepäin, mutta tämä mies ei näyttänyt vaaralliselta. ”Mutta sehän on kuollut,” hän sanoi miehelle.

Mies naurahti heilauttaen kättään. ”Tämä on vain palanen metsän sydämen vanhasta rungosta. Kauan sitten se kasvoi tällä paikalla, korkeampana kuin mikään muu puu. Sen oksat ulottuivat koko metsän ylle, sen juuret kaivautuivat luoliin syvällä maan alla, ja tuhannet eläimet elivät sen oksissa ja kaarnassa. Ihmisetkin asuivat silloin metsässä, ja söivät sen hedelmiä.”

”Mutta metsä ei kestänyt metsän sydämen suuruutta. Kesällä sen oksat peittivät auringon, eivätkä pienemmät puut voineet kasvaa. Syksyllä sen putoavat lehdet hautasivat alleen metsän eläinten pesät. Ja keväällä se joi kaiken virtaavan veden, ja niin kasvien, eläinten kuin ihmistenkin täytyi vaeltaa pois etsimään uusia asuinsijoja.”

Mikael kuunteli ihmeissään miehen tarinaa. Hän ei ollut varma, oliko se tarkoitettu hänelle, vai puhuiko mies vain itsekseen. Mies sillä hän ei katsonut kohti Mikaelia, vaan tuijotti kaukaisuuteen, aivan kuin hän olisi voinut nähdä metsän sydämen kaikessa loistossaan. Mikaelin mielestä miehen tarina tuntui uskomattomalta, mutta häntä kiinnosti silti kuulla, miten se päättyi.

”Metsän sydän näki, että kaikki elävät olennot pakenivat sen luota, ja tuli surulliseksi. Se ymmärsi, etteivät muut olleet tarpeeksi vahvoja elämään sen varjossa. Siksi metsän sydän päätti vaipua uneen. Se lakkasi juomasta juurillaan metsän vesiä ja pudotti kaikki lehtensä. Sen runko kuivui ja lahosi, ja oksa kerrallaan se putosi maahan, kunnes lopulta jäljellä oli vain tämä pieni pala sen rungosta.”

”Mutta metsän sydän ei kuollut. Sen juuret kutistuivat, mutta samalla ne levisivät ympäri koko maailman. Näkymättömän ohuina ne kiersivät maapallon ympäri, kunnes metsän sydän kosketti kaikkia paikkoja. Syvällä

maan alla ne nukkuvat, ja odottavat.”

Mies lakkasi puhumasta, ilmeisen tyytyväisenä, kaivoi reppunsa taskusta esiin puisen piipun, sytytti sen ja alkoi polttaa. Mikael odotti hetken, ja kysyi sitten epävarmana: ”Mitä ne odottavat?”

Mies puhalsi suuren savurenkaan ja katsoi suoraan Mikaelin silmiin. Nyt Mikael huomasi, että miehessä oli jotain outoa; hänen ihonsa oli oudon värinen, ja hänen otsansa näytti liian suurelta. Ja hänen silmänsä olivat hieman liian kaukana toisistaan, hieman liian avoimet, aivan kuin hän olisi koko ajan ollut yllättynyt. Ne tuijottivat kohti Mikaelia, mutta näyttivät katsovan jonnekin paljon kauemmas.

”Päivää, jolloin kaikki metsät ovat kuihtuneet pois. Silloin metsän sydän herää unestaan ja kasvaa. Se nousee jälleen peittämään maan oksillaan, ja sen siemenistä kasvaa uusia puita. Metsän sydän elää ikuisesti, ja sen oksien alla kaikki muutkin elävät olennot selviävät.”

Mikaelia alkoi jälleen pelottaa. Ajatus päivästä, jolloin kaikki metsät olivat kuihtuneet tuntui oudolta, mutta maan uumenista nouseva metsän sydän tuntui vielä pelottavammalta. Sitä paitsi Mikael ei ymmärtänyt, miksi kaikki elävät olennot kaipaisivat metsiä – olihan hän itsekin elänyt kaupungissa melkein koko elämänsä.

Mies näytti kuulevan Mikaelin ajatukset, sillä hän alkoi taas puhua: ”Älä huoli – sinä olet vielä nuori, etkä varmaan ymmärrä, mistä puhun. Mutta pian sinäkin ymmärrät.”

Savu miehen piipusta alkoi yskittää Mikaelia, ja yhtäkkiä hän halusi kovasti päästä pois. ”Minun täytyy nyt lähteä. Viekö tämä tie Pääkaupunkiin?”

”Toki se vie. Mutta ei siellä ole mitään nähtävää. Sinun olisi parempi jäädä tänne, metsän sydämen luo. Täällä olet turvassa.” Mies katsoi vielä kerran Mikaeliin. Hän ei enää hymyillyt, ja hänen suuret, siniset silmänsä näyttivät nyt jäisiltä kaivoilta.

”Kiitoksia, mutta minulla on tärkeä tehtävä. Hyvästi!” Mikael huudahti ja lähti juosten eteenpäin, pois aukiolta polulle, joka jatkui kuolleen puun takana. Hänestä tuntui, että miehen silmät seurasivat häntä vielä pitkän aikaa.

Neljäs luku

Kun Mikael vihdoin pääsi pois metsästä, aurinko oli jo reilusti alempana kuin aiemmin. Metsän varjojen jälkeen se kuitenkin tuntui melkein polttavan kuumalta, ja Mikael alkoikin pian hikoilla.

Metsäpolku oli jatkunut vielä joitakin kilometrejä aukion jälkeen, saapuen lopulta keskelle valtavaa, kullankeltaista peltoa. Mikael oli juossut melkein koko matkan, ja pysähtyttyään lepäämään pellon laidalle hän huomasi, että hänellä oli kova jano. Täällä ei kuitenkaan ollut puroja, joista juoda.

Vilkaistessaan taakseen Mikael huomasi, että metsä ulottui aivan pellon laidalle. Puut seisoivat ojan takana kurottaen oksansa pellon ylle, liian pelokkaina astumaan eteenpäin, mutta haluten silti päästä niin kauas eteenpäin kuin saattoivat.

Edessäpäin pelto jatkui kauas molemmilla puolilla. Kaikkialla kasvoi paksua, kullanväristä heinää. Silloin tällöin puhalsi tuuli joka sai heinät taipumaan aalloissa, aivan kuin ne olisivat todella olleet kultainen meri. Kaukana edessäpäin, hädin tuskin näkyvissä, oli punainen talo, jota kohti johti kapea, hiekkainen polku heinän lävitse. Mikael nousi ylös ja lähti kävelemään sitä kohti.

Talon lähestyessä Mikael huomasi, että sen ympärillä oli useita pienempiä rakennuksia. Osa niistä oli hyvin pieniä, vain pikkuruisia koppeja, mutta ne kaikki oli maalattu samalla kirkkaan punaisella värillä. Yhdessä rakennukset muodostivat ympyrän, jonka keskellä oli kivinen kaivo.

Mikael käveli kohti kaivoa. Hänellä oli hirvittävä jano, mutta hänellä ei ollut aavistustakaan, miten kaivoa käytettiin – hän tiesi, mikä se oli vain, koska kerran lapsena hän oli nähnyt siitä kuvan satukirjassa. Epäröiden hän kurkisti kaivoon ja nielaisi. Kaivo oli syvä ja pilkkopimeä. Sen pohjalla näytti olevan vettä, mutta Mikael ei mitenkään yltänyt sinne asti. Avuttomana hän katseli ympärilleen etsien apua – ja näki vanhan naisen suurimman rakennuksen edessä.

Aluksi Mikael luuli, että oli nähnyt väärin, mutta talon edessä tosiaan istui

vanha nainen oudossa tuolissa, jossa jalkojen alla oli kaksi suurta, käyrää puukappaletta, joiden päällä nainen keinui hitaasti.

Mikael otti varovasti pari askelta lähemmäs naista. Nyt hän huomasi, että nainen oli unessa, tai piti ainakin silmiään suljettuna. Hän oli tosiaan vanha – varmaankin vielä metsässä ollutta miestäkin vanhempi – ja näytti hyvin pieneltä ja hauraalta. Hänen hiuksensa olivat vaalean harmaat, ja hänellä oli päällään samanvärisen, paksu mekko ja harmaat, kuluneet kumisaappaat. Hänen vyötärölleen oli kiedottu punainen huivi, ja hänen käsissään oli kasa lankaa ja harmaita puikkoja.

Mikaelin katsellessa naista tämä avasi hitaasti silmänsä ja katsoi suoraan Mikaeliin. Nainen ei vaikuttanut ollenkaan yllättyneeltä, vaan hymyili vain lempeästi Mikaelille.

”Päivää, nuori mies. Oletpa sinä tullut syrjäiseen paikkaan,” nainen sanoi. Hän puhui hitaasti ja hiljaa – hänen äänensä kuulosti samalta kuin sarana ullakon ovesta Mikaelin koulussa, mutta se oli rauhoittava, ystävällinen ääni. Mikael seisoι suorempana.

”Minä olen Mikael, ja olen matkalla Pääkaupunkiin. Minä myöhästyin luokkaretkibussista, mutta olen suorittamassa tärkeää tehtävää, ja minun täytyy päästä perille.”

”Vai myöhästyit sinä. Sepä ikävää. No, Pääkaupunki on hyvin lähellä – ehdit sinne vielä tänään, jos pidät kiirettä.”

Tämä ilahdutti Mikaelia – hän oli taas alkanut epäillä, että oli eksynyt, mutta hän oli jo lähellä! Hän saattaisi tavata kuningattaren jo tänä iltana!

”Onko Pääkaupunki tuolla suunnassa?” Mikael kysyi osoittaen tietä, joka lähti toiselta puolelta kaivoa. ”Siellähän se,” vanha nainen vastasi. ”Kun kävelet sitä pitkin pari kilometriä, saavut junaradalle, joka kulkee suoraan Pääkaupungin rautatieasemalle.”

Tämän sanottuaan nainen vaikeni taas ja katseli vain Mikaelia lempeästi hymyillen. Mikael halusi lähteä nopeasti, mutta hänestä tuntui, että hänen pitäisi vielä sanoa jotain. Vanha nainen näytti kovin yksinäiseltä.

”Tuota.. asuuko täti täällä yksin?”

Vanha nainen näytti yllättyvän, ja hetken aikaa hän näytti katsovan jonnekin kauas Mikaelin taakse. Pian hymy kuitenkin palasi hänen kasvoilleen, ja hän vastasi: ”Voi kyllä. Olen asunut täällä yksin pitkän aikaa – kauan ennen sinun vanhempiesikin syntymää, poikaseni. Kaikki muut lähtivät jo kauan sitten, mutta minulla on aina ollut niin paljon tehtävää täällä.”

”Mutta nyt kaikki on viimein valmista,” nainen sanoi. Hänen hymynsä näytti jotenkin oudolta.

”Minun.. minun täytyy nyt mennä, täti. Kiitos avusta!”

Mikael kääntyi ja alkoi kävellä ripeästi pois päin. Yhtäkkiä hän kuuli takaansa vanhan naisen äänen: ”Odota!”

Mikael jähmettyi paikalleen ja kääntyi takaisin naiseen päin. Nainen oli noussut seisomaan, mutta näytti jotenkin entistäkin pienemmältä – hänen jalkansa vapisivat, ja näytti siltä, että hän saattaisi kaatua minä hetkenä hyvänsä. Hänen silmänsä katsoivat taas jonnekin kauas, Mikaelin päin yli, mutta hän ojensi kädessään olevaa lankakasaa kohti Mikaelia. ”Illat ovat kylmiä. Ota tämä päällesi. En ehtinyt saada sitä valmiiksi, mutta kyllä se silti lämmittää.”

Mikael ei tiennyt, mitä muutakaan tehdä. Hitaasti hän käveli takaisin vanhan naisen luo ja otti mytyn tämän kädestä. Samassa hetkessä nainen näytti kaatuvan taakse, takaisin keinutuoliin silmät suljettuna.

Pitkän hetken ajan Mikael vain tuijotti naista, joka istui tuolissa lysähtäneenä ja liikkumatta. Häntä alkoi pelottaa – nainen saattoi tarvita apua, mutta Mikael ei uskaltanut koskettaa häntä.

Lopulta nainen kuitenkin avasi taas silmänsä ja katsoi Mikaelia, jälleen lempeästi hymyillen. ”Menehän nyt, poikaseni. Sinulla on pitkä matka edessäsi.”

Mikael totteli mielellään. ”Kiitos,” hän kuiskasi ja lähti kulkemaan tietä pitkin. Vanha nainen katseli hiljaa hänen peräänsä, ja sulki lopulta taas silmänsä.

Mikael käveli eteenpäin. Aurinko oli hänen takanaan, ja se heitti tielle

pitkän, mustan varjon joka liukui hiljaa hänen edessään. Mikael tuijotti varjoaan, ja ajatteli metsässä tapaamaansa miestä ja maatilan vanhaa naista. Hän ei tiennyt miksi, mutta molemmat heistä olivat olleet pelottavia – aivan kuin heissä olisi jotain vialla, vaikka he näyttivätkin tavallisilta ihmisiltä.

Mikael ajatteli myös autoa ajaneita miehiä, koulun opettajia ja Joakimia. Hekin olivat olleet pelottavia, mutta sen pelon Mikael ymmärsi – hän ei vain halunnut kenenkään heistä saavan häntä kiinni. Mikael oli pelännyt aikuisia ja isompia lapsia koko elämänsä – kaikki koulun oppilaat pelkäsivät – ja oli jo tottunut siihen.

Mutta nämä vanhukset olivat erilaisia. Kumpikaan heistä ei jahdannut Mikaelia, ei antanut käskyjä tai uhkaillut rangaistuksilla. Kun Mikael oli lähtenyt heidän luotaan, he olivat vain tuijottaneet hiljaa hänen jälkeensä, kyselemättä tai huutamatta mitään. Tavalliset aikuiset huusivat aina.

Mikael muisteli, kuinka mies oli puhunut metsän sydäimestä ja nainen maatilan töistä. He molemmat olivat tuijottaneet kaukaisuuteen, kohti jotakin mitä Mikael ei nähnyt. Ja he molemmat olivat näyttäneet valtavan surullisilta. Mikaelia puistatti muistaa, miltä heidän silmänsä olivat näyttäneet.

Mikael oli niin syvällä ajatuksissaan, että hän melkein kompastui rautatien kiskoihin. Yllättyneenä hän kompuroi eteenpäin pari askelta, pysähtyi ja katseli ympärilleen.

Tie, jota pitkin hän oli kulkenut, näytti päättyvän tähän. Kaikkiialla ympärillä oli tasaista maata – se näytti pellolta, mutta täällä heinää kasvoi vain siellä täällä, mutta tällä kohtaa maa muuttui kovaksi betoniksi, aivan kuin kaupungissa. Betonin päällä oli kuitenkin paksu kerros hiekkaa ja tomua, niin että se näytti melkein kuin maalta – Mikael ei ehkä olisi edes huomannut sitä, ellei sen läpi olisi kulkenut kahta syvää uraa – rautatien kiskot. Ja kiskojen vieressä oli tienviitta jossa luki kuluneella tekstillä ”Pä ka pu i”.

Mikael tunsi taas riemua sydämessään. Hän oli jo todella lähellä! Silmiään siristäen hän katsoi kyltin osoittamaan suuntaan. Kiskot kulkivat maaston läpi, kutistuivat ja yhdistyivät yhdeksi mustaksi nauhaksi kadotakseen lopulta horisonttiin, mutta Mikael ei nähnyt yhtäkään rakennusta. Matkaa oli siis kuitenkin vielä.

Huokaisten Mikael alkoi kävellä kiskojen välissä, mutta huomasikin silmäkulmastaan liikettä tiellä, josta oli tullut. Hän kääntyi sitä kohti, ja huomasi hätkähtäen, että häntä kohti käveli suuri musta koira. Mikael harkitsi juoksemista, mutta koira käveli rauhallisesti ja hitaasti, eikä näyttänyt välittävän Mikaelista. Se jolkotti radan viereen ja istahti siihen, aivan kuin odottamaan.

Hetken mielijohteesta Mikael käveli takaisin tielle, kohti koiraa. Hän pysähtyi kunnioittavan etäisyyden päähän siitä, kyykistyi ja ojensi kätensä. ”Tänne, poika,” hän kuiskasi.

Koira vilkaisi Mikaeliin päin, näytti pyöräyttävän silmiään, ja käänsi päänsä toiseen suuntaan. Mikael tunsu punastuvansa, mutta sitten hän kuuli ääntä suunnasta, johon koira katseli. Katsoessaan tarkemmin hän huomasi, että kaukaa, silmäkantaman takaa, oli lähestymässä juna.

Mikael ja koira seisoivat hiljaa raiteiden vieressä odottaen. Muutaman minuutin kuluttua juna oli jo aivan lähellä, ja Mikael otti varmuuden vuoksi pari askelta taaksepäin kiskojen luota. Mutta nyt alkoi kuulua korkeaa vinkunaa – juna jarrutti, ja pysähtyi juuri tälle kohdalle.

Nyt Mikael näki, että juna oli oikeastaan vain suuri raitiovaunu, samanlainen kuin hänen kotikaupungissaankin oli ollut. Se näytti paljon vanhemmalta ja likaisemmalta, eikä sen ikkunoiden takana näkynyt yhtäkään ihmistä, mutta se liikkui aivan samalla tavoin kuin kaikki Mikaelin näkemät vaunut. Mikael tiesi, että tuo juna veisi hänet Pääkaupunkiin.

Mikaelin katsellessa vaunun ovi aukesi ja koira astui sen läpi vaunuun. Hieman peloissaan, mutta myös innoissaan, Mikael seurasi koiraa, ylös metallisia portaita, oven läpi ja vaunun sisään.

Sisällä vaunussa ei tosiaan ollut ketään muuta. Koira löntysti vaunun päähän ja lysähti maahan makaamaan katsellen Mikaelia vailla suurempaa mielenkiintoa. Mikael käveli ikkunan vieren ja istui puiselle penkille. Hetken kuluttua hän kuuli oven sulkeutuvan, ja tunsu vaunun nytkähtävän liikkeelle. Pellot, jotka aurinko nyt väritti oranssin ja punaisen värisiksi, alkoivat kulkea taaksepäin yhä nopeammin. Vaunun ikkunoiden raoista alkoi puhaltaa kylmä viima.

Mikael alkoi väristä, ja huomasi ensimmäistä kertaa maatilalta lähdettyään kädessään pitelemänsä mytyn lankoja. Hän nosti sen ylös, ja huomasi sen olevan pitkä, paksu villahuivi, joka toisesta päästä loppui irtonaisiin lankoihin. Se oli kuitenkin tarpeeksi pitkä, jotta Mikael saattoi kääriä sen kaulansa ympärille, ja se lämmitti.

Penkillä istuessaan Mikael alkoi tuntea olonsa hyvin väsyneeksi. Hänen jalkoihinsa koski, ja istuminen tuntui ihanalta. Jopa kova penkki tuntui pehmeältä, ja Mikael tunsu ajautuvansa kohti unta. Ennen nukahtamistaan hän kuitenkin kaivoi esiin aarteensa, kuningattaren kukan, ja avasi varovasti sitä ympäröivät lehdet.

Kukka oli jo melkein kokonaan auennut. Sen kullanväriset terälehdet sojottivat nyt joka suuntaan, ja sen keskellä näkyi pienempiä, kirkkaan punaisia osia. Vaipuessaan uneen Mikael ajatteli, että tuo punainen oli varmaankin myös kuningattaren huulien väri.

Viides luku

Mikael oli saapunut kuningattaren luo, ja kaikki taputtivat hänelle. Joakim taputti ylpeänä häntä olkapäälle, ja sanoi tämän olevan ”melkoinen poika”. Opettajat hymyilivät iloisesti, ja kaikki hänen luokkatoverinsa hurrasivat. Mutta Mikael häidin tuskin kuuli heitä – hän näki vain edessään seisovan kuningattaren.

Kuningatar oli kauniimpi kuin Mikael oli uskaltanut kuvitellakaan. Hänen hiuksensa näyttivät kullalta, ja auringon säteet saivat ne säihkymään, aivan kuin pellot, joiden läpi Mikael oli kävellyt. Hänen silmänsä olivat kirkkaan siniset, kuten vesi puroissa, joista Mikael oli metsässä juonut. Ja hänen huulensa olivat syvän punaiset, aivan kuin kukan keskimmäiset terälehdet. Aivan kuin veri.

Kuningatar kohotti Mikaelin hänelle antaman kukan kasvoilleen, sulki ja hengitti syvään. Onnellinen hymy levisi hänen kasvoilleen. Hän antoi käsiensä valahtaa alas ja seiso hetken paikallaan, kuin olisi kadottanut itsensä kukan tuoksuun. Hitaasti hän avasi silmänsä ja katsoi suoraan Mikaeliin. Mikaelin sydän hakkasi valtavan kovaa.

”Teit minulle suuren palveluksen, Mikael,” kuningatar sanoi. Hänen äänensä oli kuin puron solina, kuin tuulen kuiskaus metsässä. Mikaelin seistessä paikallaan kuningatar kumartui häntä kohti ja pyyhkäisi hellästi hänen hiuksiaan. ”Moni ei olisi onnistunut sinun tehtävässasi. Olet ansainnut suuren palkinnon.” Hitaasti kuningatar kumartui lähemmäs ja lähemmäs Mikaelia. Mikaelin sydän hakkasi vielä lujempaa, ja kuningattaren kasvojen lähestyessä hänen omiaan hän tiesi, että hän oli heräämässä.

Mikaelin silmät rävähtivät auki. Hänen sydämensä hakkasi edelleen kuin rumpu, mutta kuningatar ja muut ihmiset olivat poissa. Hän makasi raitiovaunun puisella penkillä, harmaa kaulahuivi ympärillään ja pieni keltainen kukka sylissään. Hänen yläpuolellaan oli pieni vihreä lamppu, joka valaisi vaunua, mutta ulkona ikkunoiden takana oli pimeää.

Varovasti Mikael otti kukan käsiinsä ja nousi ylös. Koirasta ei enää näkynyt jälkeäkään, mutta oli niin hämärää, ettei Mikael ollut varma, oliko se jossain nurkassa katselemassa häntä kiiltävillä silmillään. Sillä ei ollut väliä. Kuningatar odotti häntä.

Mikael käveli vaunun avoimelle ovelle ja astui ulos. Vaunu oli pysähtynyt suurelle asemalle – Mikael näki ympärillään muiden vaunujen tummia muotoja, mutta niiden ikkunoiden takaa ei näkynyt valoa.

Oli hyvin pimeää. Taivaalla näkyi vain muutamia tähtiä, ja hento vihreä valo vaunusta auttoi vain vähän. Mikael näki kuitenkin, että hän seisoi kivistä – oikeasta kivistä, ei betonista – tehdyllä asemalaiturilla. Hitaasti, silmiään siristellen hän alkoi kävellä eteenpäin.

Pikku hiljaa Mikaelin silmät alkoivat tottua pimeyteen, ja hän pystyi kävelemään nopeammin. Asemalaituri oli pitkä, ja sen molemmilla puolilla oli pudotus raiteille. Kävellessään Mikael ohitti monia muita raitiovaunuja, ja yhden suuren junan, mutta ne olivat kaikki hiljaisia ja pimeitä.

Lopulta laiturilla kuitenkin päättyi korkeaan oviaukkoon, jonka läpi kajasti himmeää valoa. Mikael kävi sen läpi valtavan korkeaan halliin, joka oli täynnä kivisiä penkkejä ja suuria patsaita, jotka pimeässä näyttivät jättiläisiltä, jotka seurasivat Mikaelin kulkua.

Mikaelia pelotti – hänestä tuntui, että hänen silmäkulmassaan näkyi liikettä,

mutta aina, kun hän kääntyi katsomaan, oli kaikki pimeää ja liikkumatonta. Mutta hänellä ei ollut aikaa pelolle. Penkkejä ja patsaita väistelleen hän tuli toiselle suurelle ovelle ja käveli sen läpi.

Pääkaupunki, Mikael ajatteli. Täälläkin oli pimeää, mutta Mikael pystyi näkemään, että hänen edessään oli lukemattomia suuria taloja. Ne eivät olleet korkeita, kapeita torneja, niin kuin hänen kotikaupungissaan, eivätkä pieniä puisia rakennuksia, niin kuin talot sillan toisella puolella. Nämä olivat *suuria* taloja, melkein kuin palatseja. Niissä oli korkeita, teräviä harjoja ja siellä täällä torneja. Ne näyttivät enemmän linnoilta kuin taloilta.

Koko kaupunki oli pimeä – paitsi yhdessä paikassa. Edessä, noin kilometrin päässä, Mikael näki kirkkaiden sähkövalojen kajastuksen. Se näytti peittävän edessä olevan korkean mäen kokonaan. Sen täytyi olla kuningattaren palatsi. Mikaelin jalkoihin sattui jo kovasti, mutta hän lähti kävelemään eteenpäin entistä lujempaa. Hän oli jo melkein perillä!

Käveleminen oli kuitenkin vaikeaa. Talojen välissä kulki katu, joka johti suoraan kohti edessä kajastavaa valoa, mutta se oli kokonaan varjojen peitossa. Eikä katu ollut tasainen – sen kivien välissä oli suuria rakoja, ja jotkut kivistä törröttivät pystyssä terävinä, valmiina kampittamaan Mikaelin. Hän kaatui monta kertaa, ja kerran hän melkein pudotti kukan, mutta onnistui viime hetkellä pelastamaan sen, vaikka löikin polvensa kipeästi. Kyneleet kihosivat Mikaelin silmin, mutta hän nousi pystyyn ja jatkoi matkaa.

Ja yhtäkkiä hän näkikin eteensä. Punertava, himmeä valo levisi hitaasti palatsien ylle, ja ensimmäistä kertaa Mikael saattoi nähdä ne kunnolla. Ne olivat todella palatseja – valkoista ja mustaa ja vihreää kiveä olevia upeita linnoja, joiden seinät olivat täynnä patsaita, koristeellisia ikkunoita ja kaaria.

Mutta ne olivat vanhoja ja hylättyjä. Monet patsaat olivat palasina – yhdeltä puuttui pää, toiselta käsi. Ja palatsien seinissä oli siellä täällä ammottavia reikiä, joiden alla kadulla oli suuria kivenmurikoita.

Mikael huomasi kaiken tämän vain sivusilmällä, sillä kulkeminen eteenpäin vei hänen koko keskittymisensä. Vain hetken verran hän pysähtyi vilkaistakseen taakseen, kohti taivasta, joka oli nyt kuin tulesta ja levitti punaista valoa kaikkialle. Mikael oli kiitollinen valosta – sen avulla hän

pystyi väistämään kuoppia ja kiviä.

Ja lopulta hän oli perillä. Kirkkaat valkoiset sähkövalot paloivat aivan hänen edessään, ja Mikael näki, että ne valaisivat kaunista, vihreää puistoa, jota ympäröi korkea, lasinvalkoinen muuri. Edessäpäin muurissa oli portti – korkeampi kuin useimmat Mikaelin ohittamista torneista – jonka molemmilla puolilla seisoj jättiläismäinen, sotilasta esittävä patsas samasta valkoisesta aineesta. Portin toisella puolen kivinen, lamppujen valaisema polku johti sisään puistoon.

Mikael puristi kukkaa tiukasti ja käveli portin läpi. Polun molemmilla puolilla seisoj lisää patsaita. Ne kaikki esittivät kauniita miehiä ja naisia. Joillakin oli kädessään miekka tai kivääri, joillakin harppu, sivellin, tai jokin muu esine, jota Mikael ei tunnistanut. Ne näyttivät ystävällisiltä ja ylväiltä – Mikaelista tuntui, että ne toivottivat hänet tervetulleeksi.

Patsaiden takana oli puita ja pensaita, ja siellä täällä oli pieniä suihkulähteitä. Tämä paikka ei ollut villi niin kuin metsä, jonka läpi Mikael oli tullut, vaan puut ja ihmisen rakennukset kunnioittivat toisiaan, väistyivät toistensa tieltä ja muodostivat yhdessä kauniin kokonaisuuden.

Mikael käveli suuren suihkulähteen ohi. Se ei toiminut, mutta sen allas oli edelleen täynnä kirkasta, kylmää vettä. Mikaelin teki mieli pysähtyä juomaan, ja ehkä kastelemaan kukkaansa. Hän huomasi suihkulähteen vierellä kivisen penkin, ja ajatteli, kuinka mukavaa olisi ollut istua täällä päiväsaikaan, kun aurinko paistoi puiden oksien läpi ja välkkyi suihkulähteen vedessä. Mutta aikaa ei enää ollut. Hänen oli päästävä kuningattaren luo.

Mikael käveli toisen valkoisen portin läpi, sitten kolmannen. Hän ohitti vielä toisen suihkulähteen, ja vielä yhden portin, kunnes viimein hän oli saapunut puiston keskusta. Aivan keskimmäisenä, pylväiden ja penkkien ympäröimänä, oli matala kivinen rakennus, jossa ei ollut ovia eikä ikkunoita. Ja sen edessä, juuri niin kauniina kuin Mikael oli hänet kuvitellut, seisoj kuningatar.

Mikael kulki viimeiset askeleet kuin unessa – hän näki edessään ainoastaan kuningattaren kauniit, kalpeat kasvot, tämän hymyilevät huulet ja suljetut silmät. Kuningattaren eteen päästyään Mikael polvistui, käänsi kasvonsa alas ja ojensi kallisarvoisen kantamuksensa eteenpäin.

”Teidän korkeutenne. Olen tuonut tämän kukan lahjana teille.”

Vapisten Mikael odotti kuningattaren vastausta, mutta sitä ei tullut. Varovasti Mikael nosti päänsä ja katsoi kuningattareen, joka edelleen hymyili lempeästi, silmät suljettuina. Hitaasti Mikael laski kukan maahan, kuningattaren jalkojen juureen. Kuningatar ei vielääkään liikkunut.

Mikael katseli ympärilleen. Puiston keskustassa ei ollut ketään muuta – niin kuin ei puistossakaan, tai koko Pääkaupungissa. Kirkas, sähköinen valo valaisi puistoa, mutta kaikkialla sen ympärillä oli pimeää – paitsi taivaalla Mikaelin takana, missä edelleen kajasti punainen valo.

Hitaasti Mikael nousi ylös ja katsoi maata ympärillään. Puiston keskustassa ei ollut puita eikä pensaita, vaan vain pylväitä ja kivisiä penkkejä. Keskimmäisen rakennuksen ympärillä maa oli päällystetty suurilla, marmorisilla laatoilla. Ja kaikkialla marmorin päällä oli pieniä kynttilöitä ja kukkia ruukuissa ja maljakoissa. Niitä oli satoja, ehkä tuhansia. Mikael vilkaisi kuningattaren jalkojen juureen, ja näki kaksikymmentä kaunista, keltaista kukkaa, kokonaan avautuneina. Ne näyttivät tähdiltä, tai pieniltä räjähdyksiltä jotka olivat jähmettyneet paikoilleen. Mikael ei ollut varma, mikä kukista oli hänen omansa.

Ja viimein, pitkän, pitkän ajan jälkeen, Mikael nosti katseensa ylös, kohti kuningatarta. Hän katsoi tämän lempeää hymyä, suljettuja silmiä ja valkoista, niin kovin valkoista ihoa. Hän kohotti kätensä, ja kosketti varovasti kuningattaren kovaa, kylmää poskea. Patsas ei liikkunut.

Mikael tunsu itsensä hyvin väsyneeksi. Varovasti hän nosti yhden keltaisista kukista ja siirsi sen kauemmas patsaasta, teki saman toiselle ja sitten kolmannelle, kunnes kuningattaren jalkojen ympärillä oli pieni paljas alue. Mikael istui siihen, aivan jalkojen juureen, kääri harmaan kaulahuivinsa tiukemmin ympärilleen ja kääpetyi pieneksi palloksi. Hänen silmänsä alkoivat taas sulkeutua.

Katsellen kaukaista, punaista hehkua taivaalla Mikael sanoi hiljaa: ”Suoritin tehtävän, teidän korkeutenne.” Hän tiesi, että näkisi pian taas unta kuningattaresta.

Mikael vaipui uneen, ja juuri ennen kuin hän sulki silmänsä hän näki, että alkoi sataa lunta.

KUVALUETTELO

Kuva 1. Blogin ylläpitäminen helpottaa tiedon jakamista. Kuvankaappaus Teksti kuviksi-blogista [viitattu 15.4.2012] (saatavissa: <https://tekstikuviksi.blogspot.com/>). Joni Nyman 2012.

Kuva 2. Ideakartta hahmosuunnittelusta.

- A. Hahmokonsepti Biohazard-peliin [viitattu 8.8.2011] (saatavissa: <https://tekstikuviksi.blogspot.com/>). Tekijä tuntematon.
- B. Hahmokonsepti [viitattu 8.8.2011] (saatavissa: <http://robot6.comic-bookresources.com/2009/05/page/11/>). Marvel.
- C. Hahmokonsepti [viitattu 8.8.2011] (saatavissa: http://www.gameartists.org/contests/competitions/uploaded_images/35-game-concept-art-1618-1193081789-image.jpg). Austin L.D. 2011.
- D. Fanitaidetta Ikari Shinjistä [viitattu 8.8.2011] (saatavissa: <http://bytchan.deviantart.com/art/Ikari-Shinji-4803384?q=boost%3Apopular%20shinji%20ikari&qo=59>). Nimimerkki "Byt-Chan". 2011.
- E. Konseptitaidetta [viitattu 8.8.2011] (saatavissa: <http://sundragon83.deviantart.com/gallery/?offset=72#/d1pltc>). Nimimerkki "sundragon83". 2011.
- F. Konseptitaidetta Heroes-peliin [viitattu 8.8.2011] (saatavissa: <http://www.gamespot.com/heroes/images/user/bY9f5kh07hKY4RDu/>) Nimimerkki "finallyalex". 2011.

Kuva 3. Ideakartta miljöökuvauksesta.

- A. Valokuva Kuopion Saaristokaupungin asuinalueelta. Joni Nyman 2012.
- B. Valokuva Kuopion kaupungin keskustasta. Joni Nyman 2012.
- C. Valokuva Tukholmalaisesta sillasta. Joni Nyman 2012.
- D. Valokuva Tukholmalaisesta puistosta. Joni Nyman 2012.
- E. Valokuva Kuopion kauppakadulta. Joni Nyman 2012.
- F. Valokuva peltotiestä Hitis-saarella. Joni Nyman 2012.
- G. Valokuva Kuopionlaisesta suihkulähteestä. Joni Nyman 2012.
- H. Valokuva Kuopion keskustasta. Joni Nyman 2012.
- I. Valokuva puistosta Barcelonassa. Joni Nyman 2012.

Kuva 4. Ideakartta tarinan prinsessasta.

- A. Konseptitaidetta [viitattu 8.8.2011] (saatavissa: http://media.animevice.com/uploads/0/4479/385140-eva_asuka076_super.jpg). Yoshiyuki Sadamoto. Neon Genesis Evangelion.
- B. Kuvakaappaus. Anno, H. 1995. Neon Genesis Evangelion. Japanilainen animaatiisarja. Gainax.

- C.** Konseptitaidetta [viitattu 8.8.2011] (Saatavissa: http://www.kawapaper.com/d/2025-3/Kawapaper_LoveHina_0000048_1024x.jpg). Iwasaki, Y. 2000. Love Hina. Japanilainen animaatiisarja. XEBEC.
- D.** Kuvakaappaus. Anno, H. 1995. Neon Genesis Evangelion. Japanilainen animaatiisarja. Gainax.
- E.** Kuvakaappaus. Anno, H. 1995. Neon Genesis Evangelion. Japanilainen animaatiisarja. Gainax.
- F.** Konseptitaidetta [viitattu 8.8.2011] (saatavissa: <http://static.zerochan.net/full/27/44/107227.jpg>). Anno, H. 1995. Neon Genesis Evangelion. Japanilainen animaatiisarja. Gainax.
- G.** Kuvakaappaus. Anno, H. 1995. Neon Genesis Evangelion. Japanilainen animaatiisarja. Gainax.
- H.** Kuvakaappaus. Iwasaki, Y. 2000. Love Hina. Japanilainen animaatiisarja. XEBEC.
- I.** Kuvakaappaus. Iwasaki, Y. 2000. Love Hina. Japanilainen animaatiisarja. XEBEC.
- J.** Kuvakaappaus. Iwasaki, Y. 2000. Love Hina. Japanilainen animaatiisarja. XEBEC.
- K.** Kuvakaappaus. Iwasaki, Y. 2000. Love Hina. Japanilainen animaatiisarja. XEBEC.

Kuva 5. Ideakartta päähenkilö Mikaelista.

- A.** Kuvakaappaus. Anno, H. 1995. Neon Genesis Evangelion. Japanilainen animaatiisarja. Gainax.
- B.** Kuvakaappaus. Iwasaki, Y. 2000. Love Hina. Japanilainen animaatiisarja. XEBEC.
- C.** Kuvakaappaus. Iwasaki, Y. 2000. Love Hina. Japanilainen animaatiisarja. XEBEC.
- D.** Kuvakaappaus. Anno, H. 1995. Neon Genesis Evangelion. Japanilainen animaatiisarja. Gainax.
- E.** Kuvakaappaus. Iwasaki, Y. 2000. Love Hina. Japanilainen animaatiisarja. XEBEC.
- F.** Kuvakaappaus. Anno, H. 1995. Neon Genesis Evangelion. Japanilainen animaatiisarja. Gainax.
- G.** Kuvakaappaus. Katabuchi, S. 2006. Black Lagoon. Japanilainen animaatiisarja. Madhouse.
- H.** Kuvakaappaus. Katabuchi, S. 2006. Black Lagoon. Japanilainen animaatiisarja. Madhouse.
- I.** Kuvakaappaus. Iwasaki, Y. 2000. Love Hina. Japanilainen animaatiisarja. XEBEC.

Kuva 6. Ideakartta Sarasta.

- A.** Kuva Avril Lavignesta [viitattu 8.8.2011] (Saatavissa: http://www.showwallpaper.com/wallpapercenter/Hollywood_Star/Avril_Lavigne/Avril_Lavigne_080028.jpg). Tekijä tuntematon.
- B.** Kuvakaappaus. Katabuchi, S. 2006. Black Lagoon. Japanilainen animaatiisarja. Madhouse.
- C.** Kuva Avril Lavignesta [viitattu 8.8.2011] (saatavissa: <http://www.new-dream.de/image/wallpaper/musik/avril-lavigne/avril%20lavigne-05.jpg>). Tekijä tuntematon.
- D.** Kuvakaappaus Tomb Raider-pelistä [viitattu 8.8.2011] (saatavissa: http://api.ning.com/files/N71n0fBiOiB15IhDVIyLYcqCVPQtcsz-B8YqNWGB6-gbJ54i0Ax8sLIoTRkls86HOo3NPC05s0n5mNRkE-RUJvnXC8c60A-rjF/Tomb_Raider_Legend2.jpg). Tekijä tuntematon.
- E.** Kuvakaappaus. Katabuchi, S. 2006. Black Lagoon. Japanilainen animaatiisarja. Madhouse.
- F.** Kuvakaappaus. Katabuchi, S. 2006. Black Lagoon. Japanilainen animaatiisarja. Madhouse.
- G.** Kuvakaappaus. Katabuchi, S. 2006. Black Lagoon. Japanilainen animaatiisarja. Madhouse.
- H.** Kuva Avril Lavignesta [viitattu 8.8.2011] (saatavissa: <http://kewlwallpapers.com/bulkupload/907/Celebrities/Avril-Lavigne/Avril-Lavigne-18.JPG>). Tekijä tuntematon.

Kuva 7. Ideakartta kuvitustyylistä.

- A.** Konseptitaidetta [viitattu 8.3.2012] (saatavissa: <http://browse.deviantart.com/?qh=§ion=&global=1&q=chromatism#/d2un9p6>). Nimi-merkki "Jenovah-Art". 2012.
- B.** Kuvakaappaus Elokuvesta Sin City. Miller, F., Rodriguez, R. 2005. Sin City. Elokuva. Troublemaker Studios.
- C.** Konseptitaidetta [viitattu 8.8.2011] (saatavissa: http://www.aananything.net/wp-content/gallery/famous-people-quotes/war_does_not_determine_who_is_right_only_who_is_left.jpg). Tekijä tuntematon.
- D.** Kuvakaappaus Elokuvesta Sin City. Miller, F., Rodriguez, R. 2005. Sin City. Elokuva. Troublemaker Studios.
- E.** Konseptitaidetta [viitattu 8.8.2011] (Saatavissa: http://cgcookie.com/blender/files/2011/07/tim_interview_06_small.jpg). Tim Von Rueden. 2011.
- F.** Mainosjuliste Metal Gear Solid 4-pelistä. Konami Digital Entertainment. 2008.
- G.** Mainosjuliste Assassin's Creed pelistä. Ubisoft Entertainment. 2007.

- Kuva 8. Luonnos tarinan kuvaamasta miljööstä. Joni Nyman 2012.
- Kuva 9. Luonnos tarinan alussa kuvatusta tilanteesta. Joni Nyman 2012.
- Kuva 10. Luonnos tarinan alussa kuvatusta tilanteesta. Joni Nyman 2012.
- Kuva 11. Luonnos tarinan alussa kuvatusta tilanteesta. Joni Nyman 2012.
- Kuva 12. Luonnos tarinan alussa kuvatusta tilanteesta. Joni Nyman 2012.
- Kuva 13. Ensimmäinen luonnos tarinan päähenkilöstä. Joni Nyman 2012.
- Kuva 14. Tarkka luonnos tarinan päähenkilöstä. Joni Nyman 2012.
- Kuva 15. Kuvassa olevat numerot osoittavat kuvan jälkeen esiteltävässä analyysissä tutkittavat kohdat ja asiat. Joni Nyman 2012.
- Kuva 16. Kuva-analyysi on kätevä työkalu kuvien rakentamisessa mahdollisimman mielenkiintoisiksi ja intensiivisiksi. Joni Nyman 2012.
- Kuva 17. Piirroksen luomisvaiheet. Joni Nyman 2012.
- Kuva 18. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten. Joni Nyman 2012.
- Kuva 19. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten. Joni Nyman 2012.
- Kuva 20. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten. Joni Nyman 2012.
- Kuva 21. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten. Joni Nyman 2012.
- Kuva 22. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten. Joni Nyman 2012.
- Kuva 23. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten. Joni Nyman 2012.
- Kuva 24. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten. Joni Nyman 2012.
- Kuva 25. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten. Joni Nyman 2012.
- Kuva 26. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten. Joni Nyman 2012.
- Kuva 27. Kuvasuunnitelma tarinan kuvitusta varten. Joni Nyman 2012.
- Kuva 28. Luonnos kirjan taitosta. Joni Nyman 2012.
- Kuva 29. Luonnos kirjan taitosta. Joni Nyman 2012.
- Kuva 30. Luonnos kirjan taitosta. Joni Nyman 2012.
- Kuva 31. Luonnos kirjan taitosta. Joni Nyman 2012.
- Kuva 32. Luonnos kirjan taitosta. Joni Nyman 2012.
- Kuva 33. Päähenkilö yksin portailla surullisena. Joni Nyman 2012.
- Kuva 34. Matkalle lähdössä. Joni Nyman 2012.
- Kuva 35. Metsätiellä. Joni Nyman 2012.
- Kuva 36. Kuorma-auton lavalla. Joni Nyman 2012.
- Kuva 37. Päähenkilö häikäistyy. Joni Nyman 2012.
- Kuva 38. Yön kaupunki. Joni Nyman 2012.
- Kuva 39. Taivasiin ulottuva puu. Joni Nyman 2012.

